

Raasiku valla rahvastikuanalüüs ja - prognoos aastani 2040

OÜ Cumulus Consulting

Juuni 2022

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. RAASIKU VALLA RUUMIMUSTER JA RAHVASTIK	4
1.1. RAHVASTIKUARENGUD VALLAS JA PIIRKONDADES	4
1.2. PLANEERIMIS- JA E HITUSTEGEVUS	16
2. HARIDUSKORRALDUS	20
2.1. ALUSHARIDUS	20
2.2. ÜLDHARIDUS	22
3. TEENUSEVAJADUSE PROGNOOS	26
3.1. METOODIKA JA EELDUSED	26
3.2. PROGNOOSI TULEMUSED	28
4. KOKKUVÕTE	33
LISAD	35
<i>Lisa 1. Rahvastik ja prognoos piirkondades</i>	<i>35</i>
<i>Lisa 1.1 Aruküla piirkond</i>	<i>35</i>
<i>Lisa 1.2 Pikavere piirkond</i>	<i>37</i>
<i>Lisa 1.3 Raasiku piirkond</i>	<i>39</i>

SISSEJUHATUS

Raasiku valla haridusasutustes on laste arv kasvanud ja valitseb ruumipuudus. Võimalike arendustegevuste tarviduse selgitamiseks, tuleb vaadata ajas pikemalt ette, et milliseks võib kujuneda lasteaia- ja koolikohtade vajadus vallas pikemas perspektiivis. Töö koostamise eesmärgiks on anda sisend otsuste kujundamiseks Raasiku valla haridusvõrgu tuleviku osas. Analüüsile püstitati lähteülesandes kolm eesmärki:

- rahvastiku kujunemise seisukohast oluliste aspektide kaardistamine, sh elluviidavad ja planeeritavad elamuarendused vallas;
- senistest rahvastikuprotsessidest ja muudest aspektidest lähtuvalt sündimus- ja rände-eelduste püstitamine piirkondadele;
- rahvastikuproгноosi koostamine aastani 2040, kandipõhiselt ja valla tervikvaates, peamiste vanusegruppide lõikes.

Kuna teenusevajaduse kujunemise seisukohalt on olulised juba toimunud rahvastikuprotsessid, on töö esimeses osas esitatud ülevaade möödunud aastate rahvastikusündmustest ja hetkeolukord Raasiku valla kolmes piirkonnas. Rahvastikuülevaates on kasutatud rahvastikuregistri andmeid (seisuga 1. jaanuar nimetatud aastal) ja need on aluseks ka prognoosi koostamisel. Ehitus- ja planeerimistegevuse ülevaates Raasiku Vallavalitsuse poolt koondatud andmeid.

Töö teises peatükis on välja toodud alus- ja üldharidusasutused, teenusemahud ning laste- ja õpilaste rände muster nii vallas tervikuna kui ka piirkondade vaates. Kasutatud on Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) andmeid (õppeaasta andmed fikseeritakse lõplikult seisuga 10. november vastaval aastal).

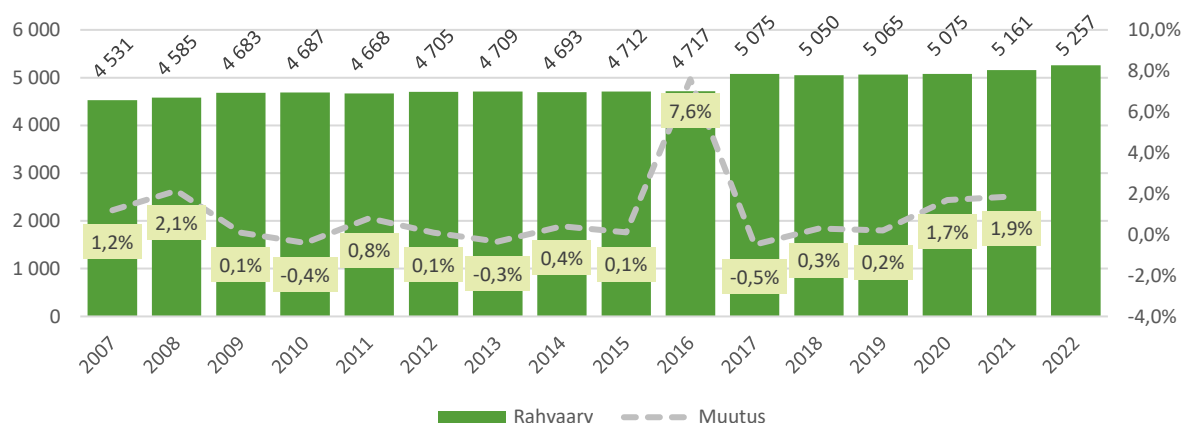
Kolmandas peatükis on rahvastikuanalüüsi info alusel püstitatud sündimus- ja rände-eeldused piirkondadele ning esitatud rahvastikuproгноos aastani 2040. Prognoosil on kolm stsenaariumit iga piirkonna kohta (baasstsenaarium, rändestsenaarium ja kasvustsenaarium). Töö lõpus on esitatud kokkuvõtvalt analüüsist lähtuvad peamised järeldused.

Töö koostajad tänavad meeldiva koostöö eest ning avaldavad lootust, et töö alusel on Raasiku vallal võimalik kujundada lähtesuunad haridusvaldkonnas edasiste tegevuste planeerimiseks.

1. RAASIKU VALLA RUUMIMUSTER JA RAHVASTIK

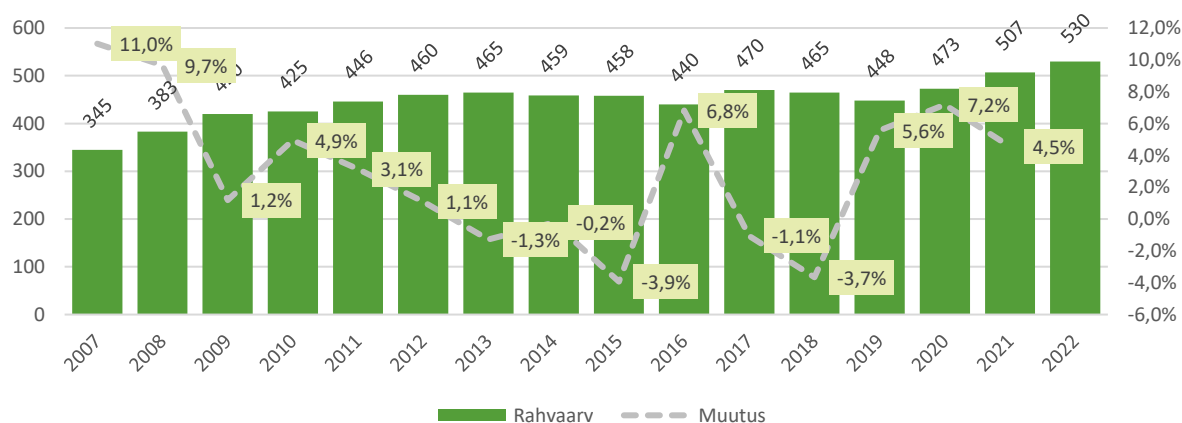
1.1. Rahvastikuarengud vallas ja piirkondades

Raasiku valla elanike arv oli rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuari 2022. a seisuga 4257 inimest. Viimase 15 aasta jooksul on rahvaarv valla territooriumil aastakeskmiselt kasvanud 1,1%, kokku u 550 inimese võrra. Samas ei ole rahvaarvu kasv jaotunud ajas ühtlaselt. Suurem hüpe leidis aset 2016. aastal enne haldusreformi, mil aasta jooksul lisandus enam kui 350 elanikku. Kiirema kasvuga on olnud ka kaks viimast aastat, teistel ajavahemikel on rahvaarv püsinud suhteliselt stabiilne (joonis 1).

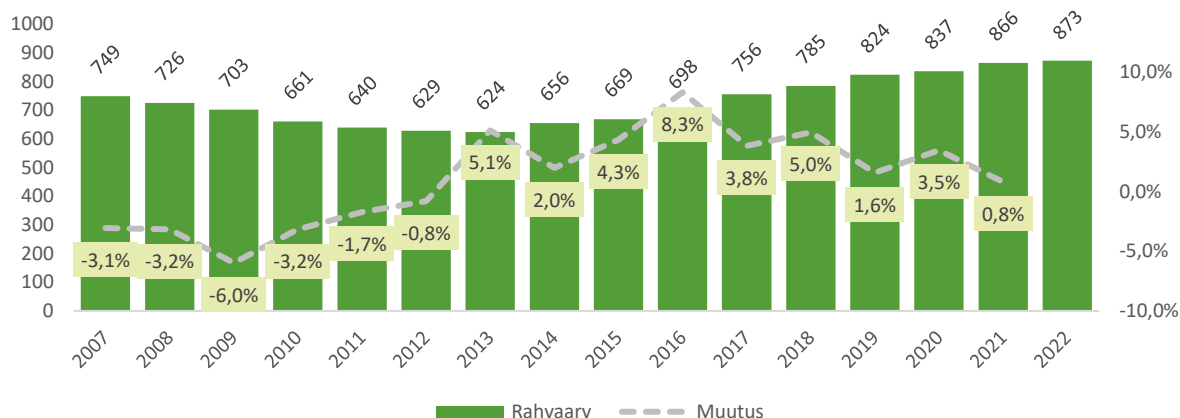
Joonis 1. Rahvaarvu muutus Raasiku vallas 2007-2022 (rahvastikuregister)

Kuni 6-aastaste laste arv on järjepidevalt kasvanud. Kui 2022. aasta alguses on vanusrühmas 530 last, siis 15 aastat tagasi oli neid ligi 200 võrra vähem (joonis 2).

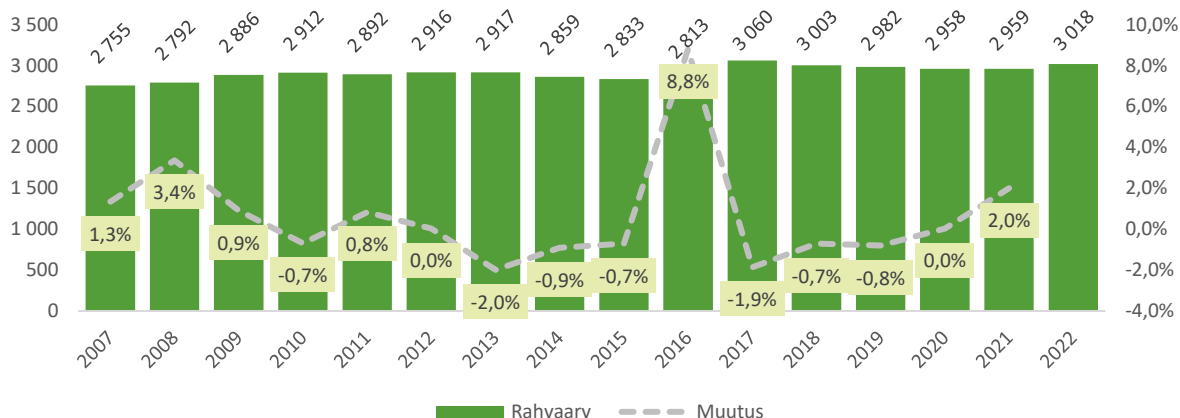
Joonis 2. Vanusrühma 0-6 muutus Raasiku vallas 2007-2022 (rahvastikuregister)

Koolieas laste arv on vaatlusperioodi kokkuvõttes kasvanud, 2022. aasta algul elas vallas 873 7 kuni 18 aastast. Koolieas laste arv perioodi esimesel poolel, võrreldes madalhetkega aastal 2013, on laste arv kasvanud 250 võrra (joonis 3).

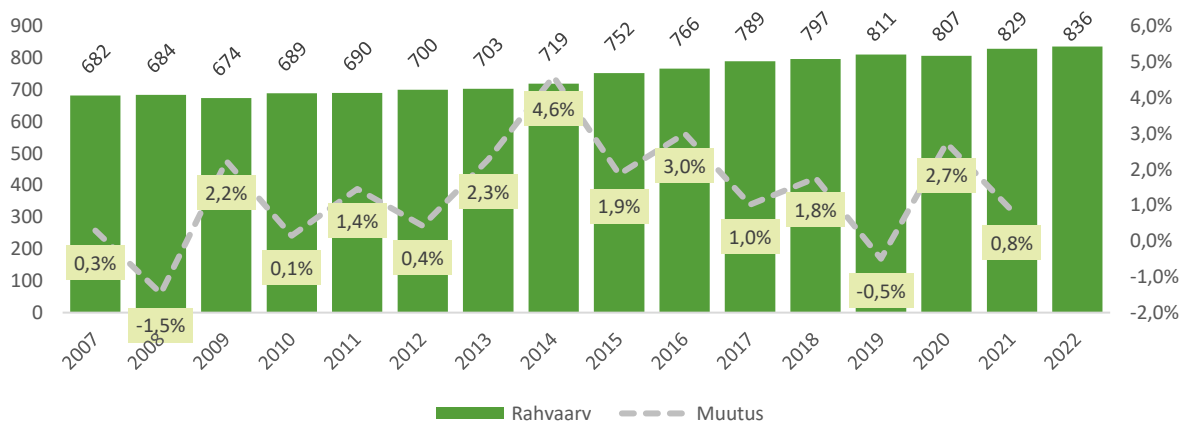
Joonis 3. Vanusrühma 7-18 muutus Raasiku vallas 2007-2022 (rahvastikuregister)

Töoealine elanikkond (vanusrühm 19-64) on perioodil 2007-2022 läbivalt olnud aeglaselt kasvav või stabiilne, erandiks on haldusreformi aasta. Vallas on kokku 3018 tööeas elanikku (joonis 4).

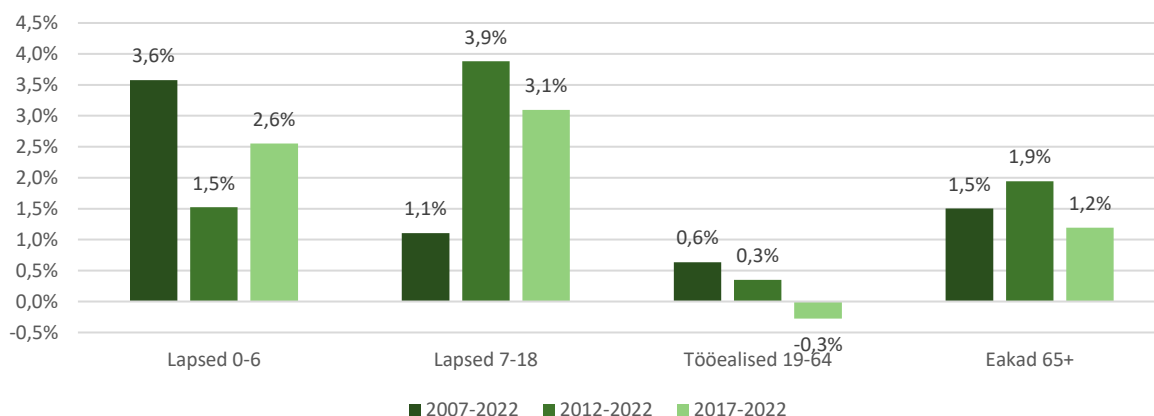
Joonis 4. Vanusrühma 16-64 muutus Raasiku vallas 2007-2022 (rahvastikuregister)

Eakate arvukus on järjepidevalt kasvanud. Viieteistkümne aasta jooksul on lisandunud u 150 65-aastast või vanemat elanikku (joonis 5).

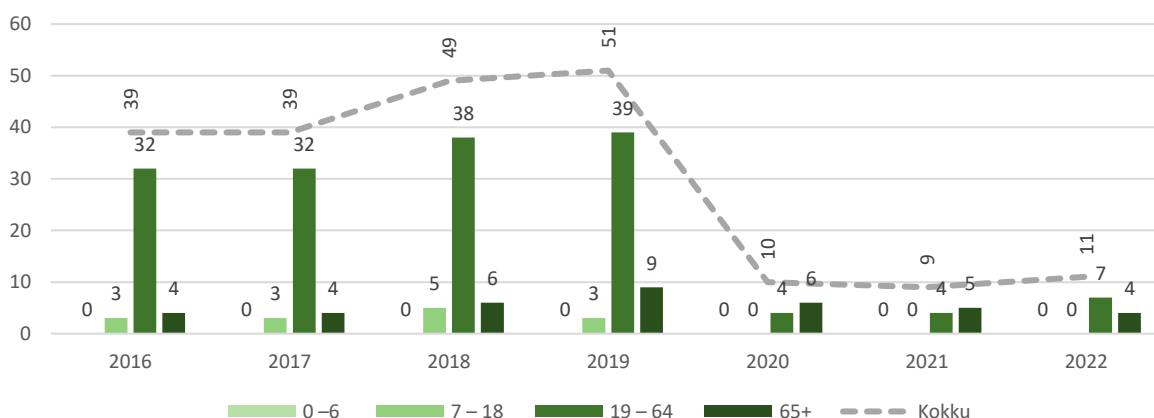
Joonis 5. Vanusrühma 65+ muutus Raasiku vallas 2007-2022 (rahvastikuregister)

Vanusrühmade aastakeskmine muutuste dünaamika ajaperioodidel on olnud erinev. Kuni 18-aastaste laste ja eakate arvukuse kas on olnud järjepidev, tööeas elanike arvu kasvutempo on aga viimasel viiel aastal pidurdunud (joonis 6).

Joonis 6. Rahvaarvu aastakeskmine muutus vanuserühmades 2007-2022 (rahvastikuregister)

Viimaste aastate rahvastikuandmete vaatamisel tuleb arvestada, et need on mõnevõrra mõjutatud kohaliku omavalitsuse täpsusega rahvastiku andmete täpsustamisest rahvastikuregistris (muudatused jõustusid 2.01.2019). Samas ei mängi käesoleva töö fookuse seisukohast KOV täpsusega rahvastik olulist rolli - nooremates vanusrühmades oli neid 2022 aastal 0 (joonis 7).

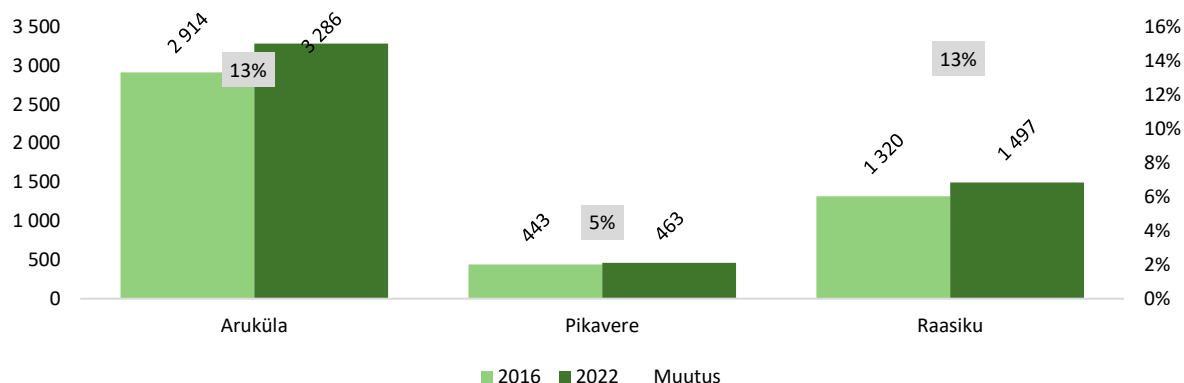

Joonis 7. Omavalitsuse täpsusega registreeritud rahvastik Raasiku vallas aastatel 2016-2022 (rahvastikuregister)

Sündimus- ja rändeprotsesside kirjeldamise selguse huvides ei ole järgnevalt esitatud andmetes omavalitsuse täpsusega rahvastikuga arvestatud.

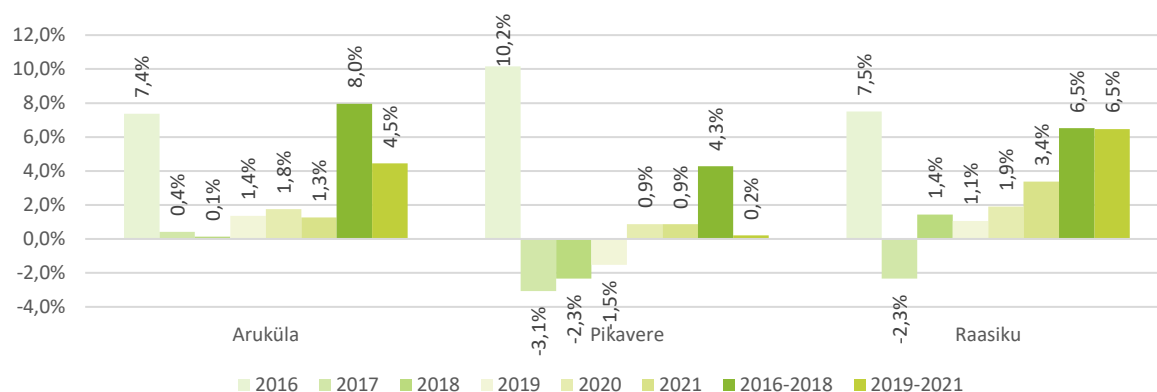
Vald on töös jaotatud kolmeks piirkonnaks. Enam kui 60% elanikkonnast (ligi 3300 elanikku) paikneb Aruküla piirkonnas. Raasiku piirkonnas elab ligi 1500 ja Pikavere piirkonnas enam kui 450 elanikku.

Viimase kuue aasta vaates saab piirkondade rahvaarvu muutuse vaates eristada kahte trendi. Suuremad, raudteeühenduse ja väikelinnalise asustustüübiga keskusega piirkonnad, on kasvanud kiiremini, mõlemad 13% võrra. Aruküla piirkonda on lisandunud u 370 ja Raasiku piirkonda u 170 elanikku. Samal ajal on hajusa asustusega Pikavere piirkonna elanikkond suurenenud 5% ehk 20 elaniku võrra (joonis 8).

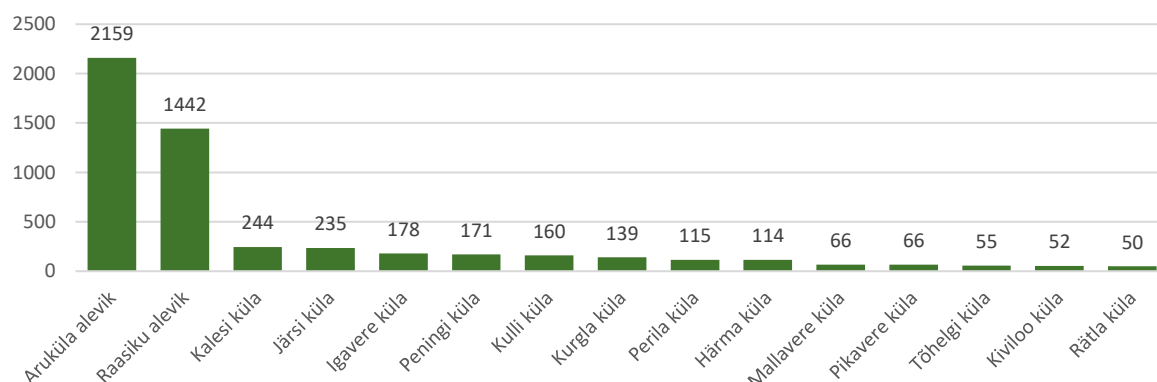
Joonis 8. Rahvaarvu muutus piirkondades 2016 võrrelduna 2022 (rahvastikuregister)

Piirkondade vaates on möödunud kuue aasta rahvaarvu muutuse dünaamika üldjoontes sarnane valla tervikvaatele. Elanikuks registreerumise kampaania kasvatas 7-10% võrra elanikkonda kõikides piirkondades. Sellele järgnevatel aastatel oli kasv Aruküla piirkonnas tagasihoidlik, Pikavere ja Raasiku piirkonnas toimus isegi kahanemine. Viimasel kahel aastal on protsentuaalne kasv Aruküla ja Raasiku piirkonnas olnud keskmiselt samaväärne, Pikavere piirkonnas oluliselt tagasihoidlikum (joonis 9).

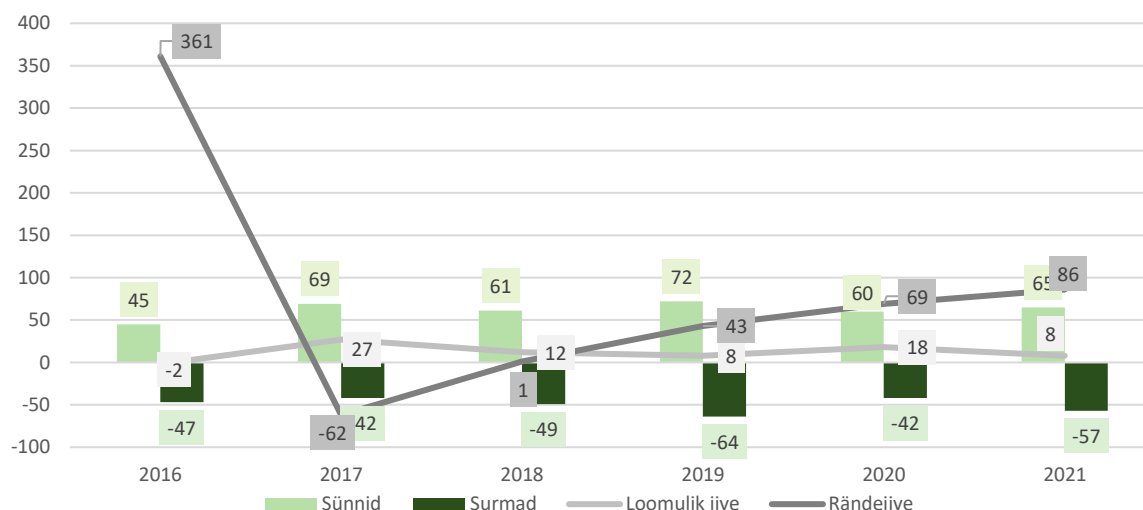
Joonis 9. Rahvaarvu muutus piirkondades aastate lõikes 2016-2022 (rahvastikuregister)

Vallas on kokku 15 asustusüksust. Enam kui 2/3 elanikkonnast asub kahes alevikus. Kaheksas külas on elanike enam kui sada, viies külas 50 ja 100 vahel (joonis 10).

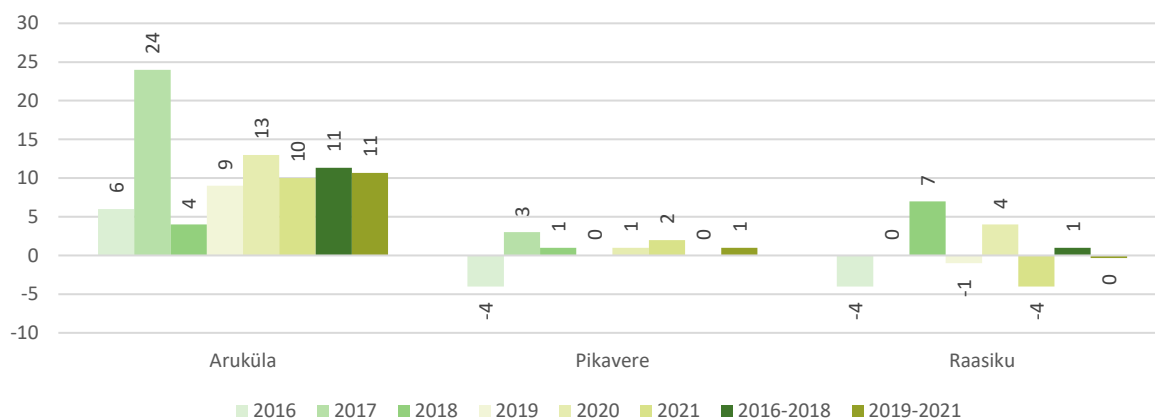
Joonis 10. Elanike arv asustusüksustes (rahvastikuregister)

Loomulik iive on vallas perioodil 2016-2021 olnud positiivne ehk sündide arv ületab surmade arvu. Aastane sündide arv vallas tervikuna on olnud vahemikus 45-72, aastakeskmiselt on sündinud 62 (Aruküla piirkonnas on aastakeskmiselt sündinud 38 last, Raasiku piirkonnas 18 ja Pikavere piirkonnas 6 last). Aastakeskmiselt on surmasid olnud 50. Perioodil kokku on aastakeskmiselt valda saabunud 83 inimest enam, samas jääb valdav osa toimunud sisse- ja väljarände mahust aastatesse 2016 (joonis 11).

Joonis 11. Loomulik- ja rändeiive 2016-2021 (rahvastikuregister)

Sündimus- ja suremuskäitumises on kolmes piirkonnas mõningaid erinevusi. Mahult ja järjepidevusest on valdav osa positiivsest loomulikust iibest tulnud Aruküla piirkonna arvel, kus loomulik iive olnud igal aastal positiivne (keskmiselt 11 elaniku jagu aastas). Pikavere ja Raasiku piirkondades on näitaja olnud enam tasakaaluseisundi lähedal, kuid aastati vahelduvalt positiivse või negatiivse loomuliku iibega (joonis 12).

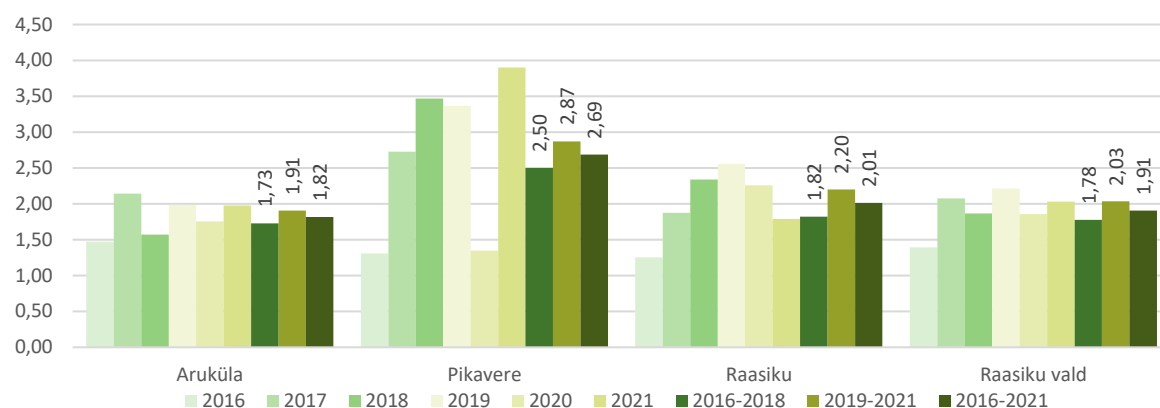
Joonis 12. Loomulik iive piirkondades 2016-2021 (rahvastikuregister)

Sündide arvu langust on aidanud pidurdada eeldatavasti riiklikud perepoliitika meetmed (nt kolmanda lapse kõrgem toetus). Samas on ema keskmine vanus lapse sünnil nii Eestis tervikuna kui ka Harju maakonnas kasvanud. Rahvaarvult väiksemate põlvkondade peamisse viljakasse ikka jõudmisel hakkab sündimus vähenema.

Summaarne sündimuskordaja on Raasiku vallas viimasel kuuel aastal olnud vahemikus 1,39-2,21 last viljakas eas naise kohta, keskmiselt 1,91 last. Seejuures on aastatel 2016-

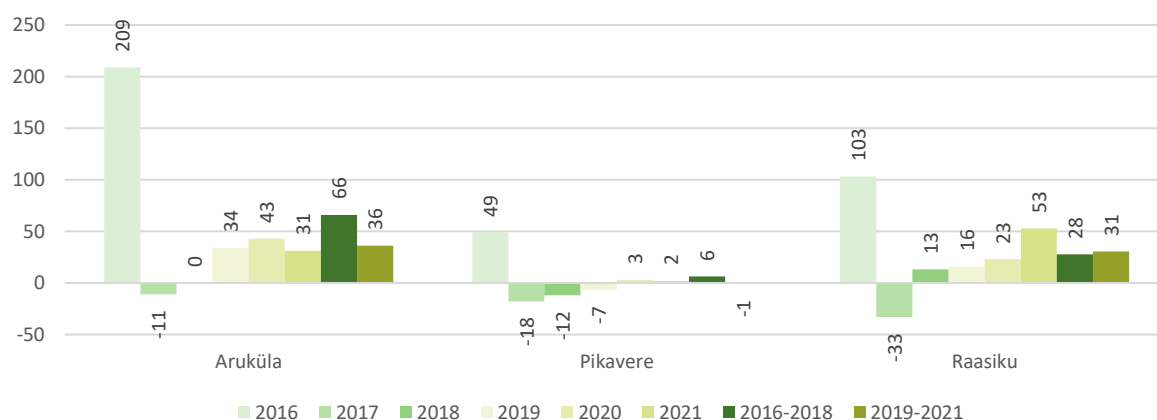
2018 olnud kordaja madalam (keskmiselt 1,78) ja aastatel 2019-2021 kõrgem (2,03 last). See on allpool rahvastiku taastetaset (keskmiselt 2,1 last), kuid oluliselt kõrgem Eesti keskmistest näitajatest samal perioodil (vahemikus 1,58-1,67 last).

Piirkondade vaates saab välja tuua, et Pikavere ja Raasiku piirkonnas on sündimuskordaja perioodil olnud mõnevõrra kõrgem kui Raasiku piirkonnas. Teisalt tuleb väiksema rahvaarvuga piirkondade puhul arvestada, et ka väiksemad kõikumised sündide arvu absoluutväärtuses omavad suuremat mõju summaarse sündimuskordaja väärtusele (joonis 13).

Joonis 13. Summaarne sündimuskordaja piirkondades 2015-2020 (arvestused rahvastikuregistri andmetel)

Ajas ja piirkondades on rändekäitumine vallas olnud mõnevõrra erinev. Perioodil 2016-2018 oli rändesaldo vallas tervikuna positiivne aastakeskmiselt 100 inimese võrra ja aastatel 2019-2021 positiivne aastakeskmiselt 66 inimese võrra. Kui Aruküla piirkonnas oli esimese perioodi rändesaldo positiivsem, siis Raasiku piirkonnas on kasv jaotunud ühtlasemalt (joonis 14).

Joonis 14. Rändeiive piirkondades 2016-2021 (rahvastikuregister)

Kokkuvõtvalt on viimasel kuuel aastal loomuliku- ja rändeiibe mõju rahvaarvu muutusele olnud vastavalt 0,2% ja 1,7% aastas. Loomuliku iibe mõju Pikavere ja Raasiku piirkonnas on olnud väheldane, Aruküla piirkonnas aga aastakeskmiselt 0,4%. Rändeiibe aastakeskmise mõju on olnud väikseim Pikavere (0,7%) ja suurim Raasiku piirkonnas (2,1%) (tabel 1).

Tabel 1. Loomuliku- ja rändeiibe mõju rahvaarvu muutusele piirkondades 2016-2021 (rahvastikuregister)

Loomuliku iibe jaotus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	aastakeskmise
Aruküla	0,2%	0,8%	0,1%	0,3%	0,4%	0,3%	0,4%
Pikavere	-0,9%	0,6%	0,2%	0,0%	0,2%	0,4%	0,1%
Raasiku	-0,3%	0,0%	0,5%	-0,1%	0,3%	-0,3%	0,0%
Kokku	0,0%	0,5%	0,2%	0,2%	0,4%	0,2%	0,2%
Rändeiibe jaotus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	aastakeskmise
Aruküla	7,2%	-0,4%	0,0%	1,1%	1,3%	1,0%	1,7%
Pikavere	11,1%	-3,7%	-2,5%	-1,5%	0,7%	0,4%	0,7%
Raasiku	7,8%	-2,3%	0,9%	1,1%	1,6%	3,7%	2,1%
Kokku	7,7%	-1,2%	0,0%	0,9%	1,4%	1,7%	1,7%

Võrreldes rahvastiku vanusstruktuuri 2022. aastal kuue aasta taguse ajaga (arvestades sünde, arvestamata surmasid), joonistub välja dünaamika, kus valla kui terviku vaates on sisserränne toimunud eelkõige vanuserühmades 0-9 ja 25-44 eluaastat. Absoluutnumbrid on kõrgemad kuni 5-aastaste laste ning 30-39 aastaste hulgas (eeldatavalt siis noored pered). Väljaränne on leidnud aset eelkõige vanuserühmades 15-24 ja 45-49 (tabel 2).

Tabel 2. Rändesaldo perioodil 2016- 2021 5-aastastes vanuserühmades (rahvastikuregister)

Vanus	Aruküla	Pikavere	Raasiku	Raasiku vald
0 -4	73	4	42	119
5 - 9	52	6	9	67
10 - 14	14	-2	13	25
15 - 19	-10	-4	5	-9
20 - 24	-46	-10	-9	-65
25 - 29	43	0	42	85
30 - 34	61	7	34	102
35 - 39	58	11	27	96
40 - 44	39	3	17	59
45 -49	-20	-3	-8	-31
50 - 54	3	-6	10	7
55 - 59	-7	2	-6	-11
Kokku	260	8	176	444

Vaadeldes detailselt haridusteenuste seisukohalt olulist kuni 18-aastaste vanuserühma, on näha, et sisserränne on toimunud valdavalt juba lasteaiaaas ning peale üheksandat eluaastat on liikumised juba mõlemasuunalised (tabel 3).

Tabel 3. Rändesaldo perioodil 2016- 2021 vanuserühmas 0-18 eluaastat (rahvastikuregister)

Vanus	Aruküla	Pikavere	Raasiku	Raasiku vald
0	12	-4	7	15
1	31	3	22	56
2	12	1	6	19
3	13	1	8	22
4	5	3	-1	7
5	14	1	6	21
6	8	2	1	11
7	12	-1	-2	9
8	10	2	0	12
9	8	2	4	14
10	1	-4	2	-1
11	-2	0	-3	-5
12	0	-1	5	4
13	6	1	7	14
14	9	2	2	13
15	7	1	-2	6

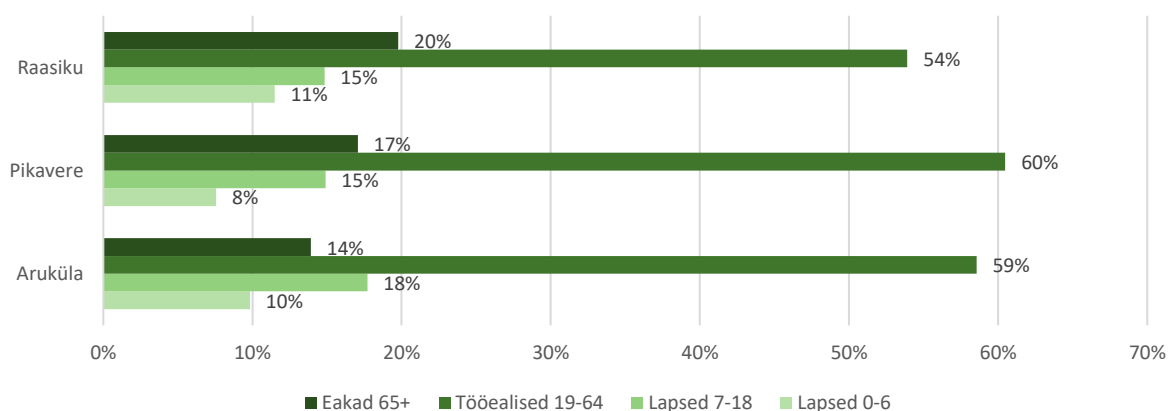
16	3	0	4	7
17	-8	1	1	-6
18	1	-2	6	5

Aastatel 2016 kuni 2021 on kuni 6-aastaste rändesaldo on olnud valla tervikvaates igal aastal positiivne, seda eelkõige Aruküla piirkonna arvel (65 151-st lisandunud lapsest). Põhikoolieas laste (7-15 eluaastat) rändesaldo on samuti olnud igal aastal positiivne, kuid lisandunud lapsi (66 last) on tervikuna olnud vähem kui noorimas rühmas. Vanuserühmas 16-18 on muutused olnud väheldased, rändesaldo on olnud positiivne ainult Raasiku piirkonnas (tabel 4).

Tabel 4. Kuni 18-aastaste rändesaldo vanuserühmade ja piirkondade lõikes (rahvastikuregister)

0-6 eluaastat	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
Aruküla	33	15	10	10	17	10	95
Pikavere	3	3	-3	2	2	0	7
Raasiku	17	-4	6	1	16	13	49
Kokku	53	14	13	13	35	23	151
7-15 eluaastat	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
Aruküla	27	5	4	3	10	2	51
Pikavere	4	-1	-3	-2	0	4	2
Raasiku	8	-1	5	5	1	-5	13
Kokku	39	3	6	6	11	1	66
16-18 eluaastat	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
Aruküla	4	-2	-2	-3	1	-2	-4
Pikavere	1	-1	0	-1	0	0	-1
Raasiku	8	2	2	-1	1	-1	11
Kokku	13	-1	0	-5	2	-3	6

Raasiku valla elanikest 10,1% on kuni 6-aastased, 16,6% vahemikus 7-18 eluaastat, tööelisi on 57,4% ning 65-aastaseid ja vanemaid elanikke 16,9 % kogurahvastikust. Kuni 18-aastaste osakaal kogurahvastikus (26,7%) on oluliselt kõrgem Eesti keskmisest näitajast (20,2%). Tööelisi on võrreldes Eesti keskmisega (59,6%) vähem, eakate osakaal rahvastikus on samuti madalam (Eesti keskmine on 20,2%). Piirkondade lõikes on vanusjaotuses mõningad erinevused. Kuni 6-aastaseid on enim (11%) Raasiku piirkonnas, 7-18 aastaseid (18%) teistest 3% võrra enam Aruküla piirkonnas. Raasiku piirkonnas on võrreldes teistega madalam tööeliste ja kõrgem eakate osakaal (joonis 15).

Joonis 15. Vanusrühmade osakaal piirkondades 2022 (rahvastikuregister)

Möödunud kuue aastaga on elanike arv kasvanud kümnes asustusüksuses (+592 elanikku), jäänud pigem stabiilseks kahes (+4) ja kahanenud kolmes asustusüksuses (-27). Absoluutnumbrites on kasv leidnud aset eelkõige kahes alevikus. Protsentuaalselt suhtena 2016. aasta rahvaarvu on suuremad kasvud olnud Mallavere (+57%), Kurgla (+56%), Tõhelgi (+41%), Kulli (+36%) ja Igavere külas (+30%).

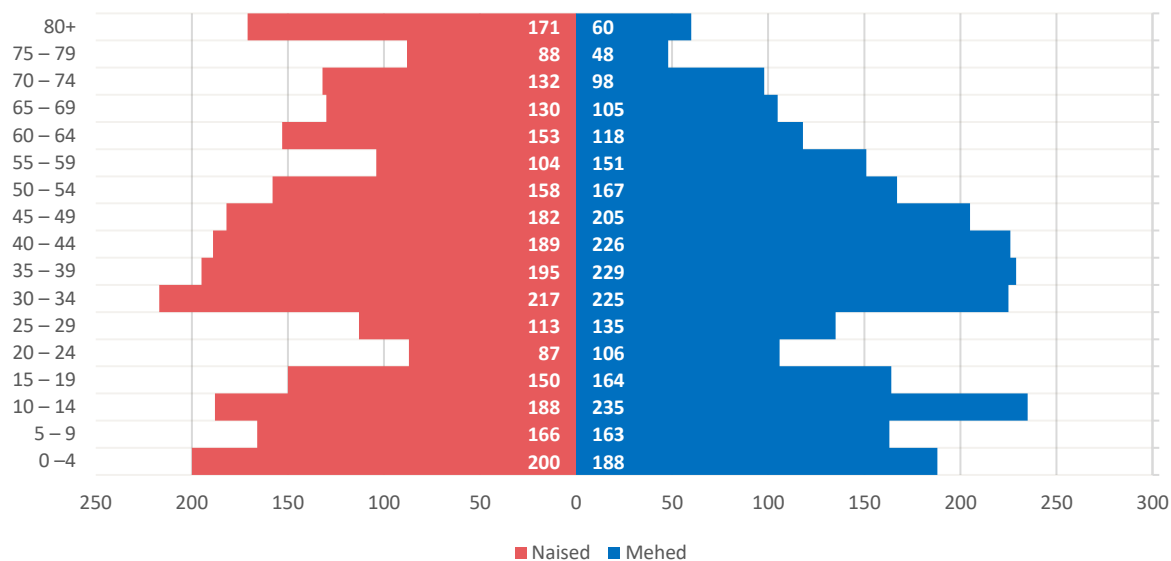
Kuni 6-aastaste arv on võrreldes lähteaastaga¹ suurenenud enim Raasiku alevikus (+43 last) ning Kurgla (+16) ja Kalesi külas (+11). Vanusrühm 7-18 eluaastat on kasvanud enim Aruküla alevikus (+66 last) ja Raasiku alevikus (+56). Kuni 18-aastased moodustavad enam kui 30% Igavere, järsi, Kalesi, Kurgla ja Rätla külade rahvastikust (tabel 5).

Tabel 5. Rahvaarv aastal 2022 ja rahvaarvu muutus asustusüksustes 2022 vs 2016 (rahvastikuregister)

Piirkond	Asustusüksus	0 – 6	7 – 18	19 – 64	65+	Kokku	0-18	19-64	65+	Muutus	Muutuse %	sh 0-6 muutus	sh 7-18 muutus
Aruküla	Aruküla alevik	200	381	1254	324	2 159	27%	58%	15%	166	8%	7	66
Pikavere	Härma küla	6	16	73	19	114	19%	64%	17%	-10	-8%	0	-2
Aruküla	Igavere küla	20	33	103	22	178	30%	58%	12%	41	30%	9	10
Aruküla	Järsi küla	31	48	128	28	235	34%	54%	12%	39	20%	1	17
Aruküla	Kalesi küla	32	43	143	26	244	31%	59%	11%	40	20%	11	13
Pikavere	Kiviloo küla	2	8	27	15	52	19%	52%	29%	-11	-17%	-2	-3
Aruküla	Kulli küla	8	28	104	20	160	23%	65%	13%	42	36%	-1	13
Aruküla	Kurgla küla	22	22	82	13	139	32%	59%	9%	50	56%	16	6
Pikavere	Mallavere küla	10	6	37	13	66	24%	56%	20%	24	57%	8	3
Aruküla	Peningi küla	10	27	110	24	171	22%	64%	14%	-6	-3%	0	-3
Pikavere	Perila küla	7	16	77	15	115	20%	67%	13%	13	13%	0	1
Pikavere	Pikavere küla	6	11	37	12	66	26%	56%	18%	2	3%	-2	-4
Raasiku	Raasiku alevik	166	214	777	285	1 442	26%	54%	20%	161	13%	43	56
Pikavere	Rätla küla	4	12	29	5	50	32%	58%	10%	2	4%	-3	4
Raasiku	Tõhelgi küla	6	8	30	11	55	25%	55%	20%	16	41%	3	1
Raasiku vald Kokku		530	873	3 011	832	5 246	27%	57%	16%	569	12%	90	178

Vaadeldes 2022. aastaks kujunenud valla elanikkonna soo-vanuskoosseisu, on näha, et elanike jaotus on vanuseliselt tasakaalust väljas. Arvukaimad 5-aastased vanuserühmad (elanike arv enam kui 380) on 0-4, 10-14 ja vahemikus 30-44 eluaastat. Vanusrühmades vahemikus 20-29 on vastavalt 190 ja 250 elanikku. Seega on viljakasse ikka juba sisenenud oluliselt väiksemad põlvkonnad ehk ilma sisserändeta leiab kümnendil aset sündide arvu kahanemine (joonis 16).

¹ Tabelites 2 kuni 4 põhinevad arvestused elaniku vanusel sündmuse toimumise ajal, tabel 5 kajastab muutust vanusrühmas kõrvutades 2016. ja 2022. aasta elanike arvu vanusrühmades. Ehk nt varasematel aastatel Aruküla piirkonda sisse rännanud lasteaiaaas lapsed on juba jõudnud kooliikka.

Joonis 16. Rahvastiku soo-vanusjaotus Raasiku vallas seisuga 1.01.2022 (rahvastikuregister)

Ülalpeetavate määr iseloomustab ülalpeetavate (0-14-aastaste ning 65-aastaste ja vanemate) põlvkondade summaarse arvukuse suhet tööealiste (15-64-aastaste) arvukusse. Mida väiksem see suhe on, seda väiksem koormus on tööelistel. Eesti keskmine näitaja on 0,58. Raasiku valla näitaja on samaväärsel tasemel (0,60).

Demograafiline tööturusurve indeks arvutatakse kui 5-14-aastaste elanike ja 55-64-aastaste elanike arvukuse suhe. Indeks iseloomustab lähitulevikus tööturule sisenevate ja sealt väljuvate põlvkondade arvukuse vahet (tasakaalus rahvastiku korra võrdub ühega). Raasiku vallas on tööturule sisenevad põlvkonnad suuremad kui sealt väljuvad. Indeksi väärtus tasemel 1,43 on oluliselt parem võrreldes Eesti keskmisega (0,86).

Sugude suhe näitab meeste arvu suhtena 100 naise kohta. Sugude suhe on vallas kogurahvastiku vaates täpselt tasakaalus. Peamises fertiilses eas vanusrühmas (20-39) on mehi enam kui naisi, kuid märkimisväärselt „pruudipõuda“ siiski ei esine (v.a. Pikavere piirkonnas).

Kokkuvõttev profiil valla ja piirkondade peamistest demograafilistest näitajatest on esitatud tabelis 5.

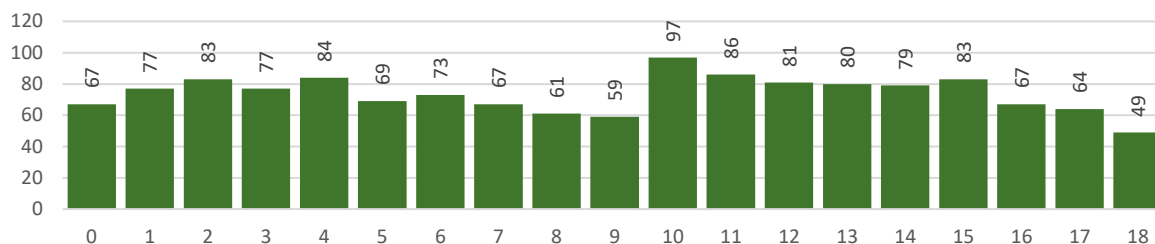
Tabel 6. Demograafilised näitajad Raasiku vallas 2016-2022 ja piirkondades 1.01.2022 (rahvastikuregister)

Raasiku vald	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ülalpeetavate määr	0,56	0,55	0,58	0,60	0,60	0,61	0,60
Demograafilise tööturusurve indeks	1,21	1,27	1,32	1,41	1,38	1,46	1,43
Sugude suhe	0,99	1,00	0,99	1,00	1,00	0,99	1,00
Sugude suhe vanuserühmas 20-39	1,17	1,15	1,11	1,16	1,15	1,14	1,14

Piirkonnad 2022	Aruküla	Pikavere	Raasiku
Ülalpeetavate määr	0,57	0,56	0,71
Demograafilise tööturusurve indeks	1,51	0,95	1,44
Sugude suhe	1,02	1,04	0,94
Sugude suhe vanuserühmas 20-39	1,15	1,40	1,04

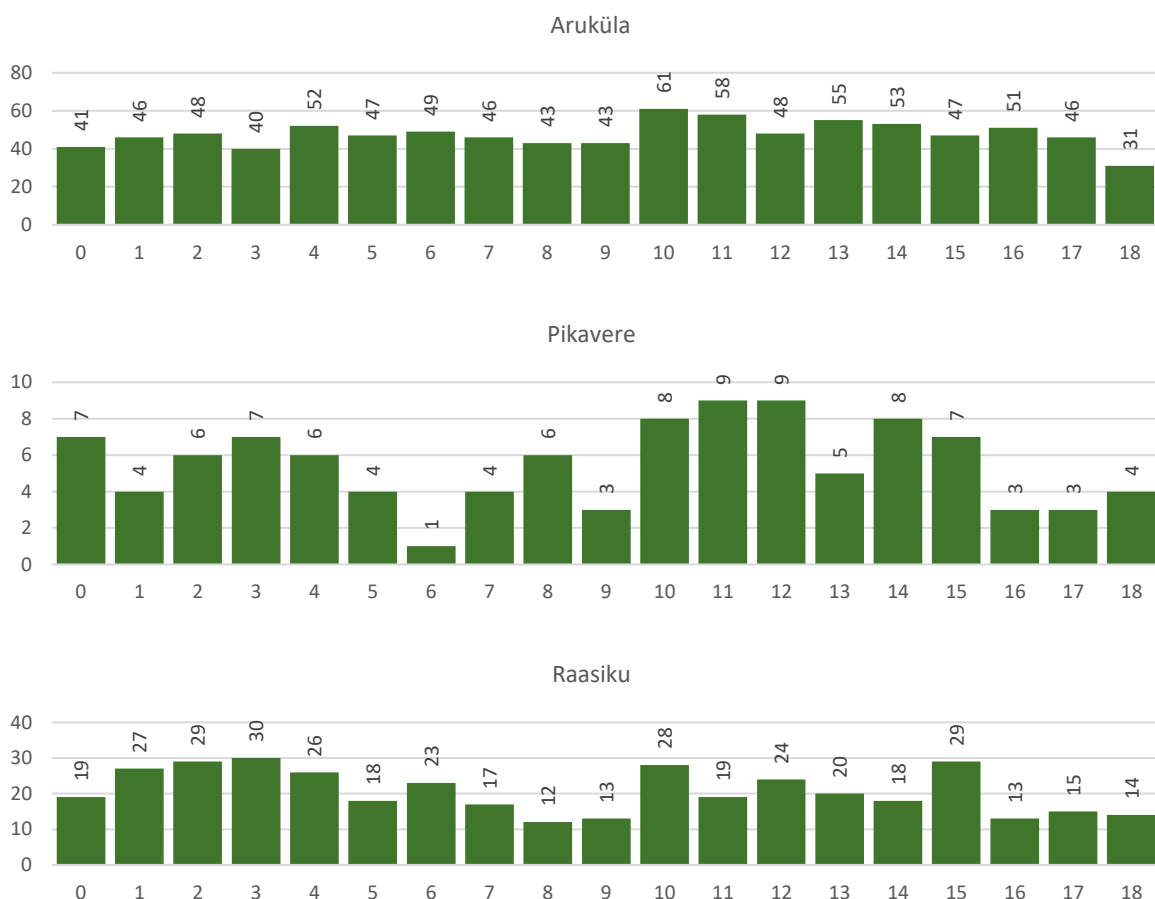
Raasiku valla laste aastakäigud on üldjuhul suuremad kui 60 last. või enam) igas kooliastmes kui ka lasteaialaste hulgas. Keskmiselt kõrgeim on laste arv hetkel II ja III

kooliastmes (vanuses 10-15 eluaastat) kuid suuremat järelkasvu on näha ka vanuses 1-4 eluaastat (joonis 17).

Joonis 17. Kuni 18-aastased lapsed Raasiku vallas 1.01.2022 (rahvastikuregister)

Aruküla piirkonnas on laste aastakäigud üldjuhul suuremad kui 40 last. Suuremad aastakäigud on juba II kooliastmes, samas järelkasv on stabiilne vahemikus 40-52 last. Raasiku piirkonnas on laste arvu kõikumised aastate lõikes oluliselt suuremad – kui arvukaimates aastakäikudes on u 30 last, siis väiksemates vaid paarteist. Pikavere piirkonnas jäävad aastakäigud allapoole kümnet last ning kõikumised vanuste lõikes on suured - üks kuni üheksa last (joonis 18).

Joonis 18. Kuni 18-aastased lapsed piirkondades 1.01.2022 (rahvastikuregister)

Vaadeldes valla ja piirkondade lapsi kolmeaastaste vanusrühmadena, on näha, et hetkel on suurim laste arv suurim II kooliastmes ja väikseim (v.a. gümnaasium) I kooliastmes. Olemasoleva vanusstruktuuri järgi siseneb järgneval kolmel aastal vallas põhikooliikka 15 last vähem kui sealt väljub ning 4-6 aasta pärast 25 last vähem (kui praegune II

kooliaste). Kui Aruküla ja Pikavere piirkonnas on Suurimad rühmad II ja III kooliaste, siis Raasiku piirkonnas on kuni 6 aasta jooksul kooliikka sisenevad vanusrühmad samaväärsed või suuremad (tabel 7).

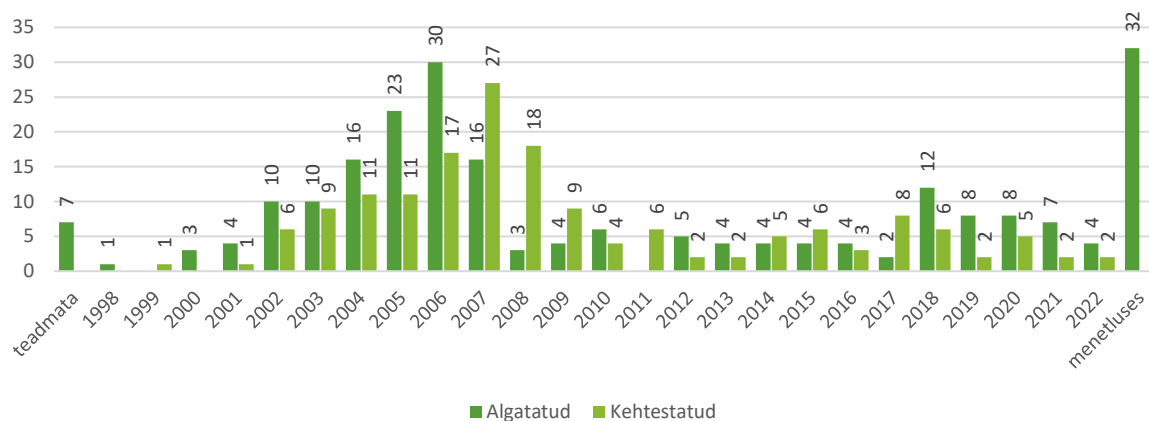
Tabel 7. Lapsed 3-aastaste vanuserühmadena vallas ja piirkondades 1.01.2022 (rahvastikuregister)

	Raasiku vald	Aruküla	Pikavere	Raasiku
kooli 4-6 aasta pärast	237	134	17	86
kooli 3. a. jooksul	226	148	11	67
I aste	187	132	13	42
II aste	264	167	26	71
III aste	242	155	20	67
gümnaasium	180	128	10	42

1.2. Planeerimis- ja ehitustegevus

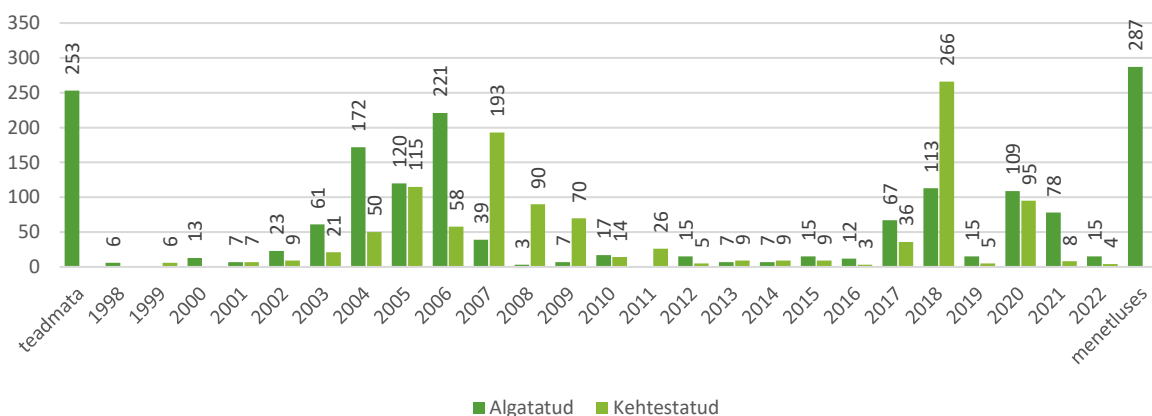
Tuleviku rahvaarvu kujunemisel mängib olulist rolli planeerimis- ja ehitustegevus vallas.

Aktiivseim eluruumide planeerimisperiood oli vallas enne 2000-ndate lõpu majanduskriisi, mil algatatud ja kehtestatud detailplaneeringute arv oli kümnetes. Alates eelmise kümnendi lõpuaastatest on planeerimistegevus taas mõnevõrra elavnenud. Aastast 1998 on vallas algatatud ja kehtestatud või veel menetluses 195 detailplaneeringut (joonis 19).

Joonis 19. Algatatud ja kehtestatud detailplaneeringute arv (Raasiku vald)

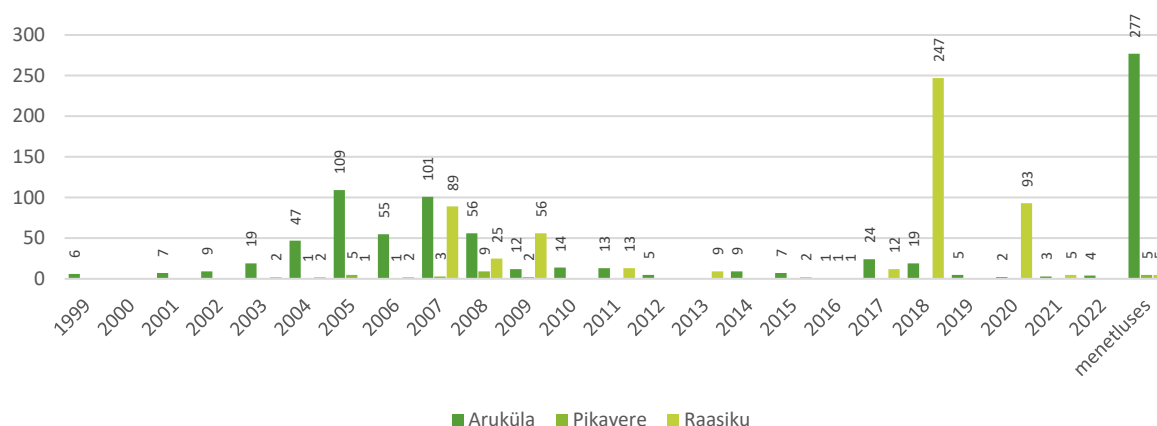
Planeeringute arvuga sarnane dünaamika peegeldub ka planeeritavate elamuühikute arvus. Kõrgperiood oli aastatel 2004 kuni 2009. Seejärel püsis kuni 2017. aastani tegevus väheldane – elamuühikute arv algatatud ja kehtestatud planeeringutes oli üldjuhul kümme kuni paarkümmend aastast. Möödunud viiel aastal koostatud planeeringutega on kavandatud taas ka suuremaid piirkondi, sh kortermajasid ja ridaelamuid. Aastast 1998 on vallas algatatud ja kehtestatud või veel menetluses detailplaneeringutega kavandatud 1395 elamuühikut (joonis 20).

Joonis 20. Elamuühikute arv algatatud ja kehtestatud detailplaneeringutes sündmuse aastal (Raasiku vald)

Kui aastatel 2004-2009 oli kehtestatud planeeringutes kavandatud enim uusi elamuühikuid Aruküla piirkonnas, siis möödunud viiel aastal on valdav osa elamuühikuid kavandatud Raasiku piirkonda. Teisalt on seisuga aprill 2022. a. menetluses olevates planeeringutes kavandatud elamuühikud jällegi Aruküla piirkonda. Pikavere piirkonnas

on planeerimistegevus olnud läbi aastate tagasihoidlik ning suuremaid elamualasid ei ole sinna ette nähtud (joonis 21).

Joonis 21. Elamuühikute arv kehtestatud ja menetluses detailplaneeringutes piirkondades (Raasiku vald)

Kehtestatud ja menetluses detailplaneeringutega kavandatud elamuühikutest 58% paikneb Aruküla piirkonnas (sh Aruküla alevikus 25%) ja 40% Raasiku piirkonnas (sh Raasiku alevikus 36%). Enam kui sada elamuühikut on kavandatud Aruküla piirkonnas asuvates Igavere, Järsi ja Kulli külates (tabel 8).

Tabel 8. Elamuühikute arv kehtestatud ja menetluses detailplaneeringutes asustusüksustes (Raasiku vald)

	Kehtestatud	Menetluses	Kokku	Osakaal
Aruküla piirkond	527	277	804	58%
Aruküla alevik	236	113	349	25%
Igavere küla	91	38	129	9%
Järsi küla	36	70	106	8%
Kalesi küla	57	21	78	6%
Kulli küla	77	32	109	8%
Kurgla küla	29	3	32	2%
Peningi küla	1		1	0%
Pikavere piirkond	22	5	27	2%
Härma küla	0	3	3	0%
Mallavere küla	3		3	0%
Perila küla	12		12	1%
Pikavere küla	6		6	0%
Rätla küla	1	2	3	0%
Raasiku piirkond	559	5	564	40%
Raasiku alevik	501	5	506	36%
Tõhelgi küla	58		58	4%
Raasiku vald	1108	287	1395	100%

Raasiku vallavalitsuse spetsialistide koostasid planeeringute kohta registri- ja Maa-ameti kaardiandmete alusel andmekorje, millele tuginedes on detailplaneeringud jagatud viite staatusesse:

- kehtestatud ja realiseerunud;
- kehtestatud ja osaliselt realiseerunud;
- kehtestatud ja tulevikus pigem realiseeruv;
- kehtestatud või hetkel menetluses, kuid tulevikus pigem mitte realiseeruv;
- hetkel menetluses.

Kehtestatud või hetkel menetluses, kuid tulevikus pigem mitte realiseeruvaid planeeringuid on mahus u 70 elamuühikut ja need on edasistest arvestusest välja jäetud. Arvestades, et ühe elamuühikuga kaasneb keskmiselt 2,8 elanikku, on kokku planeeritud või planeerimisel elukoht u 3700 inimesele.

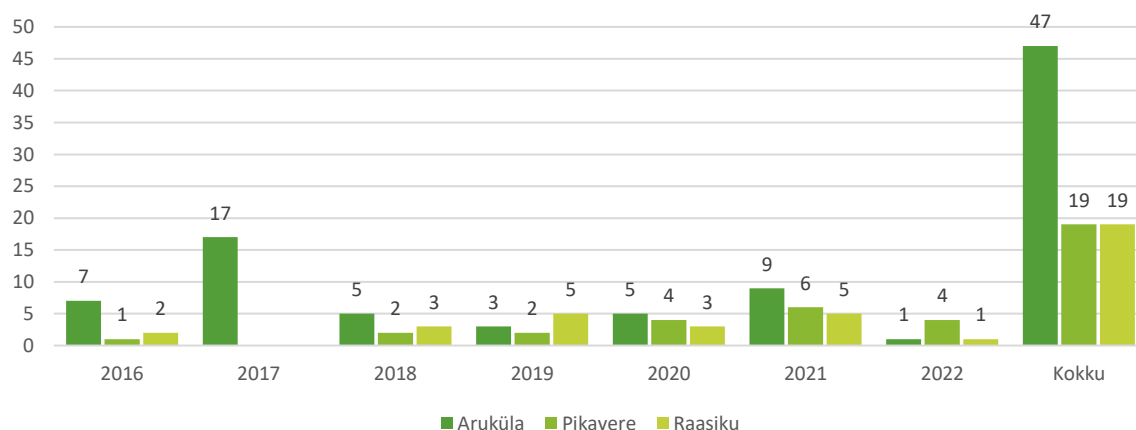
Osaliselt realiseerunud staatusega elamuühikutest hinnanguliselt 3/5 on juba realiseerunud. Koos täielikult realiseerunud ühikutega võib hinnata, et valda on möödunud paarikümne aastaga lisandunud elamispindu umbkaudu tuhandele elanikule. Samas tuleb arvestada, et uute eluasemete rajamise taustal toimuvad kinnisvaraturul ka muud protsessid. Näiteks on elamispinna m² arv inimese kohta kiiresti kasvanud ehk siis valminud pindadele potentsiaalselt juba lisandunud elanike arv ei tähenda automaatselt samaväärset rahvaarvu kasvu vallas.

Seega, maksimumprogrammina on tulevikuks juba loodud või loomisel eeldused u 2600 elaniku lisandumiseks valda. Sealhulgas kehtestatud ja tulevikus pigem realiseeruvate planeeringutega u 1700le elanikule, kehtestatud ja osaliselt realiseerunud planeeringute ellu viimata mahuga u 200le elanikule ning hetkel menetluses olevate planeeringutega (juhul kui need sarnases mahus kehtestatakse) u 700le elanikule (tabel 9).

Tabel 9. Potentsiaalsed elanikud planeeringu staatuse järgi

	realiseerunud	osaliselt realiseerunud	pigem realiseerub	menetluses	elamuühikuid kokku	elanike arv
Aruküla	233	106	206	249	794	2220
Pikavere	9		12	3	24	70
Raasiku	36	62	403	5	506	1420
Raasiku vald	278	168	621	257	1324	3710
elanike arv	780	470	1740	720	3710	

Ehitustegevus ei eelda alati planeeringu olemasolu, seda eelkõige hajusas asutuses. Viimasel kuuel aastal on väljastatud vahemikus 10 kuni 20 projekteerimistingimust (üksik) elamute kavandamiseks ja püstitamiseks (joonis 22).

Joonis 22. Väljastatud projekteerimistingimused 2016-2022², elamuühikute arv (Raasiku vald)

² Seisuga 17. aprill 2022

Arvestades samaväärse elanike arvuga elamuühiku kohta, on tingimusi väljastatud eluruumi rajamiseks u 240le elanikule. Juba valminud on eluruumid u 110le elanikule ja samaväärses suurusjärgus on neid veel rajamata (tabel 10).

Tabel 10. Potentsiaalsed elanikud projekteerimistingimuste staatuse järgi

	valmis	ehitus pooleli	ehitamata	kokku	elanike arv
Aruküla	25	4	18	47	130
Pikavere	2	2	15	19	50
Raasiku	12	2	5	19	50
Raasiku vald	39	7	38	85	240
elanike arv	110	20	110	240	

Teisalt ei peegelda olemasolevad andmed siiski tervikpilti. Kõik taotletud projekteerimistingimused ja väljastatud ehitusload ei päädi elamute püstitamisega. Kõik planeeringud ei realiseeru. Koostamisel on mitmeid planeeringuid, kuid kas need jõuavad kehtestamiseni ja seejärel elluviimiseni (ning millise aja jooksul), on selgusetu ning seda on võimatu ka prognoosida. Vanemate planeeringute puhul nende realiseerimiseks tähtaegu ei antud ning suures mahus on veel ellu viimata planeeringud, mis on koostatud 15 kuni 20 aastat tagasi.

Seega detailplaneeringute realiseerimise tõenäosuse ja ajakava osa kindel teadmine puudub, kuna tegemist on eelkõige majanduskeskkonnast, arendajate võimekusest ning elanikkonna ostujõust ja elukohaeelistusest sõltuva küsimusega. Siiski peegeldavad andmed üldjoontes võimalike arenguid ja nende piire piirkondades ning nende alusel saab koos aset leidnud rahvastikuarengute analüüsiga püstitada prognoosistsenaariumite rände-eeldused.

2. HARIDUSKORRALDUS

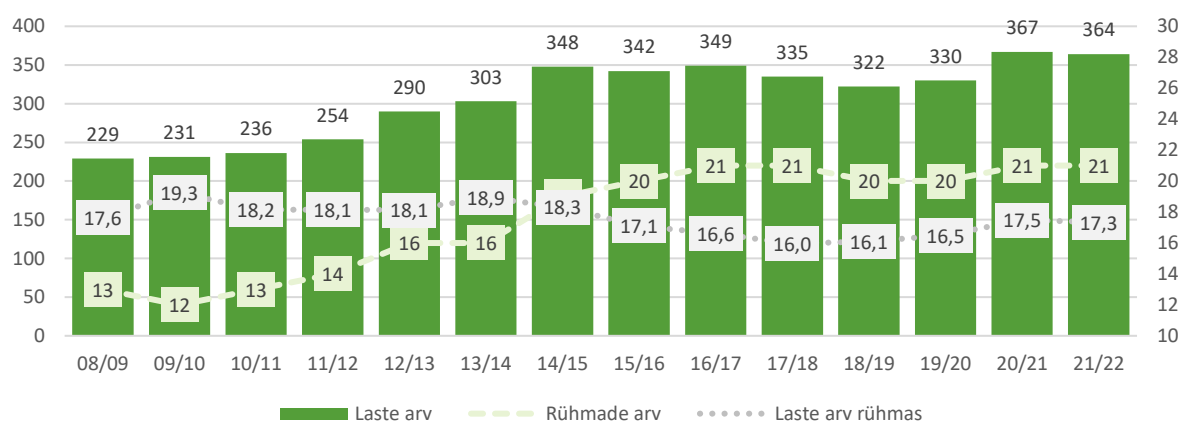
Raasiku vallas on munitsipaalomandis neli haridusasutust - üks lasteaed ja üks kool ning kaks lasteaed-kooli:

- Aruküla Lasteaed Rukkilill ja Aruküla Põhikool Aruküla alevikus;
- Pikavere Mõisakool (lasteaed ja 6-klassiline kool Pikavere külas);
- Raasiku Kool (lasteaed ja 9-klassiline kool Raasiku alevikus);

Aruküla alevikus tegutseb veel eraomandis Aruküla Vaba Waldorfkool (lasteaed-kool). Gümnaasiumiharidust on võimalik omandada väljaspool omavalitsust.

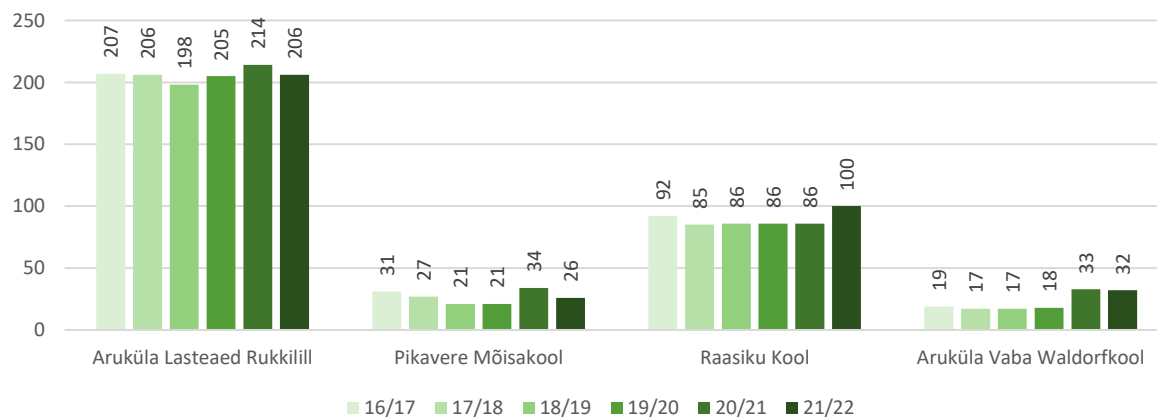
2.1. Alusharidus

Õppeaastal 21/22 käib lasteaedade 21-s rühmas 364 last. Käesolev ja möödunud õppeaasta on suurima lasteaialaste arvuga aastad viimase 15 aasta jooksul. Sel perioodil on rühmade arv vallas suurenenud 8 võrra. keskmine laste arv rühmas on 17,3 last (joonis 23).

Joonis 23. Laste arv Raasiku valla lasteaedades õppeaastatel 08/09 kuni 21/22 (EHIS)

Valla suurim asutus on Aruküla Lasteaed Rukkilill, kus üheteistkümnes rühmas käib 206 last, mis on samaväärse tasemel 6 aasta taguse ajaga. Raasiku Koolis on laste arv kasvanud, viies rühmas käib 100 last. Pikavere Mõisakooli kahes rühmas on lapsi 26. Waldorfkoolis lasteaias avati eelmisel õppeaastal kolmas rühm, lapsi on kokku 32 (joonis 24).

Joonis 24. Laste arv Raasiku valla lasteaedades õppeaastatel 17/18 kuni 21/22 (EHIS)

Rühmade täituvus on läbi aastate olnud üldjuhul kõrgeim Aruküla Lasteaias. Samas käesoleval õppeaastal on Raasiku lasteaia rühmades keskmiselt 20 last ehk lasteaed on täielikult täis. Pikavere Mõisakoolis ja Waldorfkoolis on keskmine laste arv rühmas viimastel aastatel oluliselt tagasihoidlikum (tabel 11).

Tabel 11. Keskmine laste arv rühmades (EHIS, Raasiku Vallavalitsus)

õppeaasta	Raasiku vald	Aruküla Lasteaed Rukkilill	Pikavere Mõisakool	Raasiku Kool	Aruküla Vaba Waldorfkool
08/09	17,6	17,2		14,3	17,0
09/10	19,3	19,1		20,0	18,0
10/11	18,2	18,9	16,0	17,3	17,0
11/12	18,1	18,4	19,0	17,3	17,0
12/13	18,1	18,3	18,5	17,7	17,0
13/14	18,9	19,5	19,5	17,7	16,0
14/15	18,3	19,2	18,0	17,0	16,0
15/16	17,1	18,0	19,0	18,0	8,0
16/17	16,6	18,8	15,5	18,4	6,3
17/18	16,0	18,7	13,5	17,0	5,7
18/19	16,1	18,0	10,5	17,2	8,5
19/20	16,5	18,6	10,5	17,2	9,0
20/21	17,5	19,5	17,0	17,2	11,0
21/22	17,3	18,7	13,0	20,0	10,7

Valla lasteaiaid teenindavad oma valla lapsi - 96% valla lasteaedades käivatest lastest on Raasiku valla sissekirjutusega lapsed. Muu omavalitsuse lapsi on käesoleval õppeaastal 15. Väljaspool valda ehk mõne teise omavalitsuse lasteaias ei käi käesoleval õppeaastal enam ükski valla laps (tabel 12).

Tabel 12. Lasteaialapsed õppeaastatel 16/17 kuni 21/22 (EHIS)

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Valla lasteaedades kokku	349	335	322	330	367	364
sh valla lapsed	332	318	302	311	348	349
sh teise KOV lapsed	17	17	20	19	19	15
Valla laste osakaal valla lasteaedade lastest	95%	95%	94%	94%	95%	96%
Valla lapsed kokku	347	325	312	317	363	349
Valla lapsed mujal	15	7	10	6	15	0
Valla lastest paikne	96%	98%	97%	98%	96%	100%

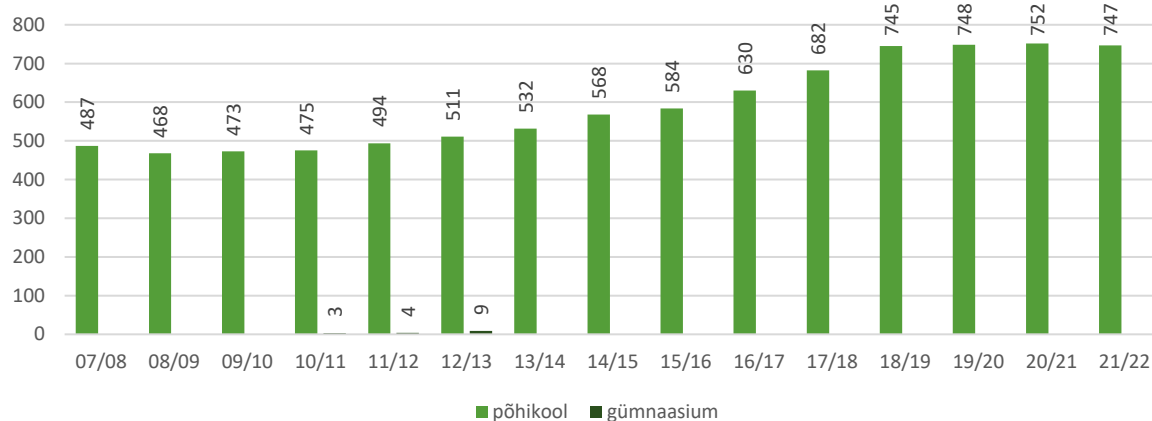
Lasteaiad paiknevad viies kolmes piirkonnas. Kõik Aruküla piirkonna lapsed (v.a. 1 laps) käivad Arukülas asuvates lasteaedades. Raasiku piirkonnas on vastav näitaja 90%, seitse last liigub Pikaverre ja 4 Arukülasse. Pikavere piirkonna 21st lapsest käib 17 lasteaias kohapeal. Teises omavalitsuses elavast 15st lapses käib 10 Aruküla Vaba Waldorfkooli lasteaias (tabel 13).

Tabel 13. Lasteaia valikumuster piirkondades õppeaastal 21/22 (EHIS)

Lapse elukohta piirkond	Lasteaedade asukoha piirkond							
	Aruküla	Pikavere	Raasiku	Lapsed KOV lasteaedades	Lapsed mujal	Lapsi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma vallas
Aruküla	218	1		219	0	219	100%	100%
Pikavere	3	17	1	21	0	21	81%	100%
Raasiku	4	7	98	109	0	109	90%	100%
Mujal omavalitsuses	13	1	1	15				
Kokku	238	26	100	364	0	349	95%	100%
Piirkonna lapsi	92%	65%	98%					

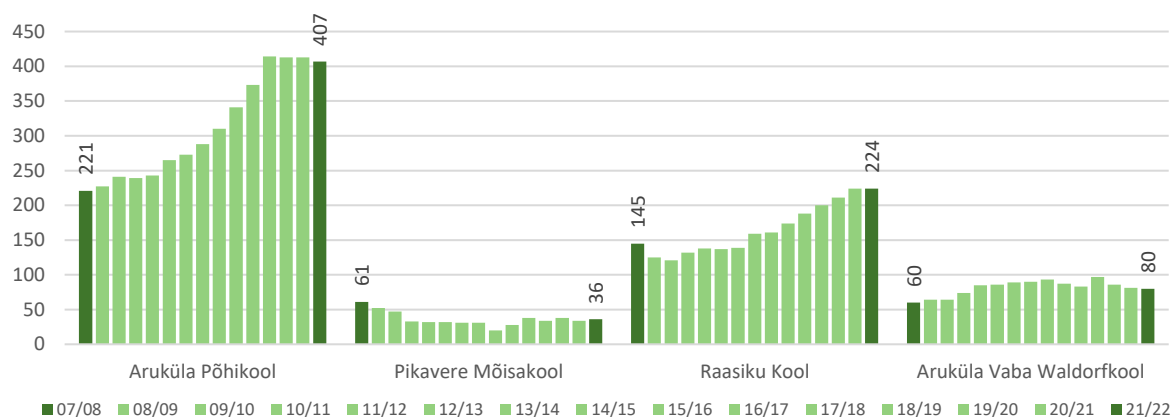
2.2. Üldharidus

Võrreldes 15 aasta taguse ajaga on õpilaste arv Raasiku valla põhikoolides kasvanud 260 õpilase võrra. Kui kasv on olnud varasemalt järjepidev, siis neljal viimasel õppeaastal on toimunud stabiliseerumine u 750 lapse tasemel. Munitsipaalgümnaasiumi ei ole Raasiku vallas kunagi olnud, Waldorfkooli juures toimus gümnaasiumiõpe eelmise kümnendi algul kolmel aastal (joonis 20).

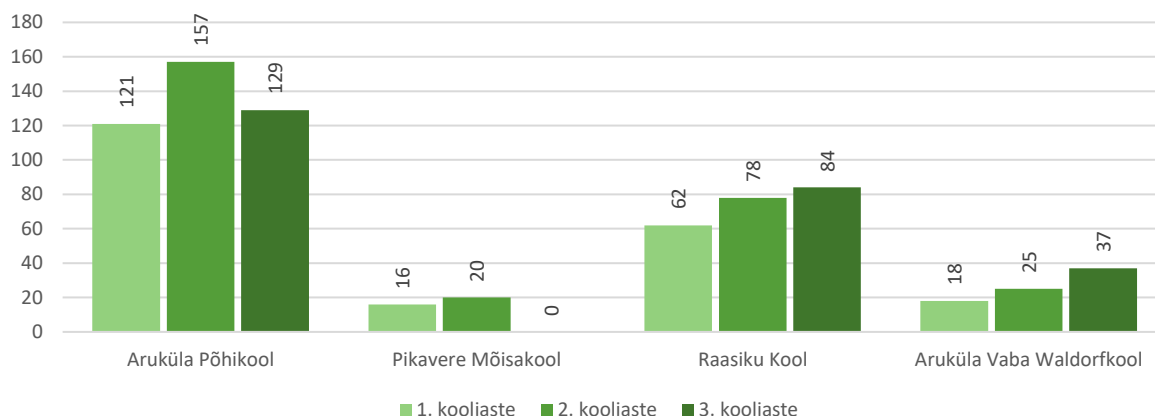
Joonis 25. Õpilaste arv Raasiku valla põhikoolides ja gümnaasiumis õppeaastatel 07/08 kuni 21/22 (EHIS)

Suurim kool on Aruküla Põhikool 407 õpilasega. Õpilaste arv on möödunud 15 aastaga peaaegu kahekordistunud, viimasel neljal aastal püsinud stabiilne. Raasiku Koolis on õpilasi 224 ja õpilaste arv koolis on järjepidevalt suurenenud. Pikavere Mõisakoolis õpib 36 õpilast, mida on 15 aasta tagusega 25 võrra vähem. Waldorfkoolis õpib 80 õpilast ning sarnasel või kõrgemal tasemel on õpilaste arv olnud juba kümnekond aastat (joonis 26).

Joonis 26. Õpilaste arv Raasiku valla koolides õppeaastatel 07/08 kuni 21/22 (EHIS)

Aruküla Põhikoolis on õpilaste arv suurim II kooliastmes. Raasiku Koolis ja Waldorfkoolis on kõrgemad kooliastmed arvukamad. Pikavere Mõisakoolis on II aste mõnevõrra lasterohkem kui I aste (joonis 27).

Joonis 27. Õpilaste arv koolides kooliastmete lõikes õppeaastal 21/22 (EHIS)

Valla elanikest lapsed moodustavad 85% koolide õpilastest, osakaal on viimastel aastatel paari protsendipunkti võrra tõusnud. Teistest omavalitsusüksustest pärit laste arv on aastate jooksul püsinud vahemikus 110 ja 140 õpilast. Teise omavalitsuse koolides on viimastel aastatel õppinud 51-66 õpilast (tabel 14).

Tabel 14. Põhikooliõpilased õppeaastatel 16/17 kuni 21/22 (EHIS)

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Valla põhikoolides kokku	630	682	745	748	752	747
sh valla õpilased	508	556	604	623	634	634
sh teise KOV õpilased	122	126	141	125	118	113
Valla õpilaste osakaal valla koolide õpilastest	81%	82%	81%	83%	84%	85%
Valla lapsed kokku	559	619	656	675	684	700
Valla õpilased mujal	51	63	52	52	50	66
Valla õpilastest paikne	91%	90%	92%	92%	93%	91%

Kui Aruküla ja Raasiku piirkonna õpilastest õpib oma piirkonnas u 90%, siis Pikavere piirkonnas on näitaja 32% (kohapeal puudub muidugi ka III kooliaste). Aruküla piirkonnast liigub 11 last Pikavere kooli. Pikavere piirkonnast liigub 18 õpilast Arukülla ja 12 Raasikule. Raasiku piirkonnast on liikumine teistesse vallas asuvatesse koolidesse väheldane.

Väljaspool valda õppijad on enamjaolt pärit Aruküla piirkonnast (46 õpilast), Pikavere ja Raasiku piirkonnas on mõlemas kümme väljaspool valda õppijat.

Aruküla koolides on 83% kohaliku piirkonna lapsed. Väljastpoolt valda õpib koolides 63 õpilast, neist 41 Waldorfskoolis (peamiselt Rae valla ja Tallinna lapsed). Pikavere koolis õpilastest moodustavad kohaliku piirkonna lapsed poole – 13 last liigub kooli valla teistest piirkondadest ja 2 mujalt omavalitsusest. Raasiku piirkonna lapsed moodustavad ligi ¾ Raasiku Kooli õpilastest, mujalt omavalitsustest (peamiselt Jõelähtme ja Anija vallast) pärit õpilasi käib koolis 46 (tabel 15).

Tabel 15. Põhikooli valikumuster piirkondades õppeaastal 21/22 (EHIS)

Õpilase elukoha piirkond	Koolide asukoha piirkond						Õpilasi kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma vallas
	Aruküla	Pikavere	Raasiku	Valla koolides	Mujal koolides				
Aruküla	402	11	2	415	46		461	87%	90%
Pikavere	18	19	12	49	10		59	32%	83%
Raasiku	4	2	164	170	10		180	91%	94%
Mujal omavalitsuses	63	4	46	113					
Kokku	487	36	224	747	66		700	84%	91%
Piirkonna lapsi	83%	53%	73%						

Kodupiirkonna koolis õppijate osakaal kooliastmete lõikes on Raasiku piirkonnas stabiilne. Aruküla piirkonnas võib täheldada mõningat langust III kooliastmes. Pikavere piirkonnas õpib ka kahes nooremas kooliastmes ainult pool või vähem piirkonnas elavatest õpilastest (tabel 16).

Tabel 16. Oma kodupiirkonna koolis õppijad kooliastmete lõikes õppeaastal 21/22 (EHIS)

Õpilase elukoht piirkond	I aste		II aste		III aste	Kokku
	Aruküla	90%		89%	83%	87%
	Pikavere	40%		52%	0%	32%
	Raasiku	94%		88%	92%	91%
	Aruküla	135		174	152	461
	Pikavere	15		25	19	59
	Raasiku	48		68	64	180

Piirkonna õpilaste osakaal kodukooli õpilastest kooliastmetes on Raasiku Koolis püsiv. Aruküla piirkonna koolides kahaneb vanuse kasvades. Pikavere mõisakooli I astmes on piirkonnas elavaid õpilasi 38% ja II astmes 65% (tabel 17).

Tabel 17. Piirkonna elanikest õpilasi osakaal piirkonna kooli õpilastest õppeaastal 21/22 (EHIS)

Koolide asukoha piirkond			
	Aruküla	Pikavere	Raasiku
I aste	139	16	62
II aste	182	20	78
III aste	166	0	84
Kokku	487	36	224
I aste	87%	38%	73%
II aste	85%	65%	77%
III aste	76%		70%
Kokku	83%	53%	73%

Gümnaasiumis õpib ligi sada valla noort, peamiselt Tallinna linnas – 2/3 (ajaloos ka enam) õpilastest. Viimasel kahel aastal õpib rohkem valla gümnaasiste ka Rae vallas (tabel 18).

Tabel 18. Õpilased gümnaasiumis õppeaastatel 16/17 kuni 21/22 (EHIS)

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Anija vald				3	5	2
Jõelähtme vald						1
Rae vald	8	1	3	9	19	18
Tallinna linn	74	71	60	61	68	68
Mujal Harjumaa omavalitsuses	2		1			1
Teises maakonnas	8	7	7	7	5	8
Kokku	92	79	71	80	97	98

Kolm neljandikku gümnaasistidest on pärit Aruküla piirkonnast, see moodustab u 60% vastavas eas noortest. Raasiku piirkonnas on osalus 52%. Pikavere piirkonnas madalam, kuid see võib aasta aastalt kõikuda, olles mõjutatud väikestest absoluutnumbritest (tabel 19).

Tabel 19. Gümnaasiumiõpilaste arv ja perioodi keskmine osalus vanusrühmast (EHIS, rahvastikuregister)

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	Osalus vanusrühmast
Aruküla	63	52	48	55	67	75	60%
Pikavere	8	6	6	7	4	2	27%
Raasiku	21	21	17	18	26	21	52%
Kokku	92	79	71	80	97	98	54%

3. TEENUSEVAJADUSE PROGNOOS

3.1. Metoodika ja eeldused

Rahvastikuproгноos koosneb Raasiku valla kolme piirkonna prognoosidest, mis on koostatud enimkasutataval kohortkomponendi ehk vanusnihke meetodil. Vanusnihke meetodil koostatud prognoos näitab rahvastikku moodustavate aastakäikude suuruse samm-sammulist teisenemist ühest kalendriaastast järgmisse. Igal aastal lisab sündimus prognoositavasse rahvastikku ühe uue sündinud lapse, vanemate aastakäikude suurus aga väheneb surnute arvu võrra. Avatud rahvastiku puhul muudab aastakäikude suurus ka ränne. Vanusnihke põhimõttel tehtud prognoosi väljund on eri aastakäikude suurus tulevikus.

Tulevast rahvaarvu ja rahvastiku koosseisu mõjutavad kaks olulist tegurit - prognoosi hetkeks kujunenud rahvastiku vanuskoosseis ja see, mis juhtub sündimuse, suremuse ja rändega prognoosiperioodil. Prognoosi lähteaasta rahvastiku vanuskoosseis on prognoosi hetkeks juba kujunenud ehk see mõjutab ühtemoodi kõiki prognoosi stsenaariume. Seega tekib stsenaariumide vaheline erinevus sündimus-, suremus- ja rändekäitumisest.

Prognoosi tulemused on esitatud aastate 2022-2040 kohta. Kuni 16-aastaselt perioodil on rahvastikuarengute peamiseks mõjutajaks rändeprotsessid, seejärel aga eelkõige soovanuskoosseis ning sündimus- ja suremuskäitumine. Milliseks reaalsuses kujuneb rahvastiku dünaamika aastani 2040, sõltub seega peamiselt siiski lähituleviku tegelikust rändekäitumisest.

Prognoosi väljundiks on Raasiku valla igale piirkonnale koostatud baasstsenaarium ja rändestsenaarium ning Aruküla ja Raasiku piirkonnale koostatud kasvustsenaarium. Baas-stsenaariumis eeldatakse tavapäraselt, et tegemist on suletud rahvastikuga, mis tähendab, et selle koostamisel rännet ei arvestata ning analüüsitakse sündimus- ja suremuskäitumise mõju tuleviku rahvastiku arengule. Seega iseloomustab baasstsenaarium tänaseks kujunenud rahvastiku sisemist taastevõimet piirkondades. Rändestsenaariumis on arvestatud püstitatud eelduste alusel toimuva sisse- ja väljarände valla kolmes piirkonnas. Kasvustsenaariumis on püstitatud rände-eeldused planeeringute maksimaalse realiseerumise puhuks. Prognoosistsenaariumite koostamiseks on kasutatud tarkvara *Spectrum*.

Prognoosi väljundiks on valla tuleviku rahvaarv erinevates vanuserühmades ning hinnanguline teenusevajadus alus- ja põhihariduse kohta. Laste arv on esitatud õppeaasta alguse seisuga. Arvestades, et lasteaiaaegaste laste (1,5 kuni 6 eluaastat) osalus teenusel (alusharidus) on viimasel kuuel aastal olnud keskmiselt u 91% ning tõenäoliselt käesoleval aastal jõustuv uus Koolieelse lasteasutuse seadus näeb omavalitsusele ette kohustuste tagada ka sõimekohad, saab lihtsustatult arvestada, et vastava vanusrühma demograafiline suurus vastaval õppeaastal on ka peaaegu võrdne tegeliku teenusevajadusega. Arvestades, et põhiharidus on kohustuslik ja vallaväline õpilasränne tasakaalulähedane, siis on põhikoolieas laste (7 kuni 15 eluaastat) vanusrühma demograafiline suurus vastaval õppeaastal võrdne tegeliku teenusevajadusega.

Demograafilised trendid on valla piirkondades olnud erinevad ja rahvastikuarengute mõju haridusvõrgule on otstarbekam vaadelda väiksemate üksuste kaupa. Seetõttu on töö raames koostatud eraldi prognoosid valla kolmele piirkonnale, mille liitmisel

moodustub valla tervikprognoos. Prognoosistsenaariumitele püstitatud eelduseid on kirjeldatud järgnevalt.

Baasstsenaarium (joonistel A) – *suletud rahvastik*:

- püstitatud on eeldused, kus rändeprotsessidega ei ole arvestatud ehk stsenaarium iseloomustab rahvastiku sisemist taastevõimet;
- summaarse sündimuskordaja eelduste aluseks on näitaja viimase kuue aasta dünaamika üldistus. Eeldatud on, et sündimuskordaja on kõikides piirkondades 1,9 last viljakas eas naise kohta ja kordaja jääb samale tasemele prognoosiperioodi lõpuni;
- Harju maakonna meeste ja naiste oodatav eluiga sünnimomendil aastal 2019/2020 (meestel 75,9 ja naistel 83,6 eluaastat) jääb muutumatuks prognoosiperioodi lõpuni.

Rändestsenaarium (joonistel B) – *sisserände jätkumine möödunud kolme aasta mahus*:

- püstitatud on diferentseeritud rände-eeldused piirkondade lõikes. Stsenaarium iseloomustab võimalikku rahvastiku tulevikuarengut kindlate rändeeelduste realiseerumisel;
- piirkondade rände-eeldused on kaalutletud erinevate aspektide kombinatsioonina - planeerimis- ja ehitustegevus, senised rändeliikumised;
- valla kui terviku vaates on rände-eeldus, et prognoosiperioodil kokku lisandub positiivse rändesaldo tulemusel valda 1350 uut elanikku, nendest Aruküla piirkonda 720 (lähteaastal 40), Raasiku piirkonda 540 (lähteaastal 30) ja Pikavere Piirkonda 90 uut elanikku. Sisserände mändemaht on ajas stabiilne;
- rändajate vanusjaotuse eeldus on püstitatud toimunud rände vanusjaotuse alusel. Põhiosa sisserändest toimub vanusrühmades 25-44 (ligi 60% rändajatest) ja kuni 14-aastaste hulgas (30% rändajatest);
- rändajate sooline jaotus on tasakaalus, pooled on naised ja pooled mehed;
- summaarne sündimuskordaja on kõikides piirkondades 1,9 last viljakas eas naise kohta ja kordaja jääb samale tasemele prognoosiperioodi lõpuni;
- meeste ja naiste oodatav eluiga sünnimomendil pikeneb.

Kasvustsenaarium (joonistel C) – *kiire kasv planeeringute maksimumilähedasel realiseerumisel*:

- valla kui terviku vaates on rände-eeldus, et prognoosiperioodil kokku lisandub positiivse rändesaldo tulemusel valda 2600 uut elanikku, nendest Aruküla piirkonda enam kui 1400 (lähteaastal 80) ja Raasiku piirkonda ligi 1100 (lähteaastal 60). Sisserände mändemaht on ajas stabiilne;
- muud demograafilised karakteristikud on samaväärsed rändestsenaariumiga. Valla tervikvaates arvestatakse kasvustsenaariumis Pikavere piirkonna rändestsenaariumiga.

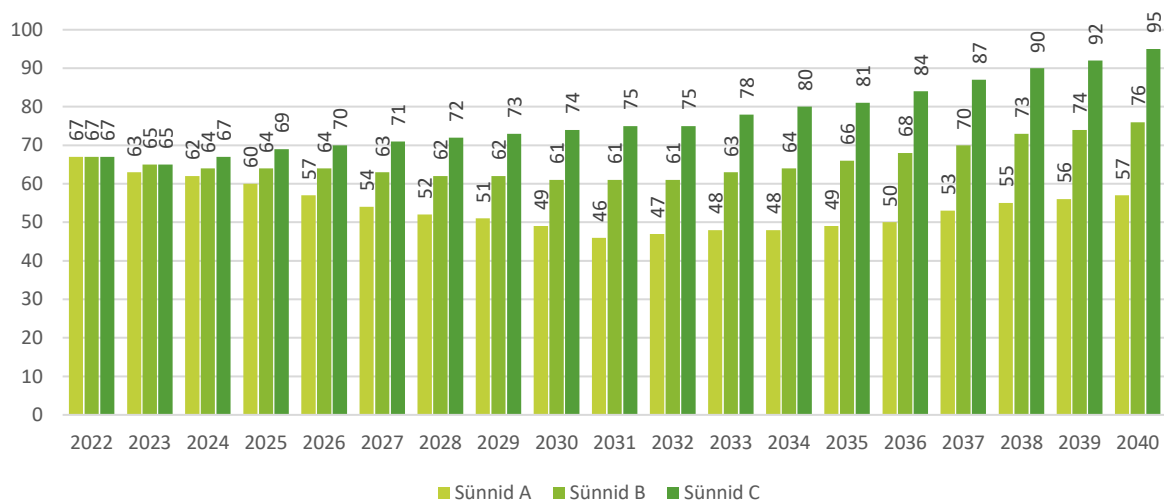
Väliskeskkonna tegurid võivad mõjutada analüüsi järelduste paikapidavust. Rändeliikumiste intensiivsus, ehitusaktiivsus ja planeeringute realiseerimine sõltub eelkõige arengutest majanduskeskkonnas, mis on pigem prognoosimatu. Majandus on tsükliline ja erinevat liiki kriisid omavad olulist mõju elanikkonna rände- ja

sündimuskäitumisele. Oluline on arvestada, et kasvu- ja rändestsenaariumit tuleb vaadata mitte kui tõenäoselt realiseeruvat, vaid kui aktiivse sisserände korral muutuse võimalike piire kirjeldavat projektsiooni, mida on võrreldud rändeliikumisteta arenguga.

Proгноosi väljundiks on rahvaarv alushariduse teenusevajaduse seisukohalt olulises vanusrühmas, samuti on lühidalt on esitatud valla tervikvaade muudes vanusrühmades.

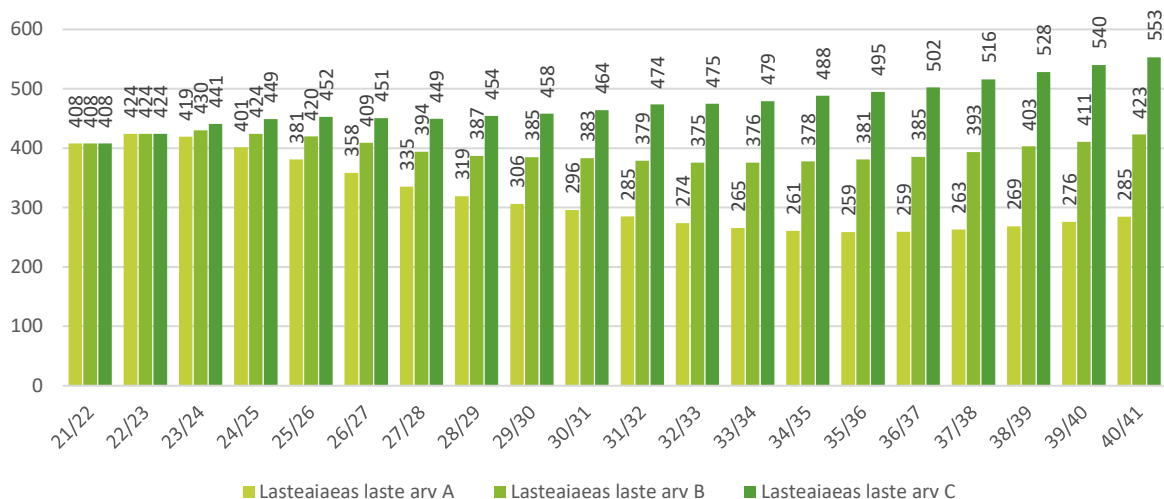
3.2. Prognoosi tulemused

Viimaste aastate keskmise sündimuskäitumise jätkudes ja rände puudumisel hakkab tuleviku sünnipõlvkondade suurus vallas kahanema. Aastaks 2030 väheneb sündide arv võrreldes lähteaastaga ligi 20 lapse võrra tasemele u 50 sündi aastas. Sisserände korral sünnib kümnendi lõpul võrreldes lähteaastaga lapsi pisut vähem. Kiire kasvu korral saab sündide arv prognoosisperioodil olema kõrgem kui lähteaastal (joonis 28).

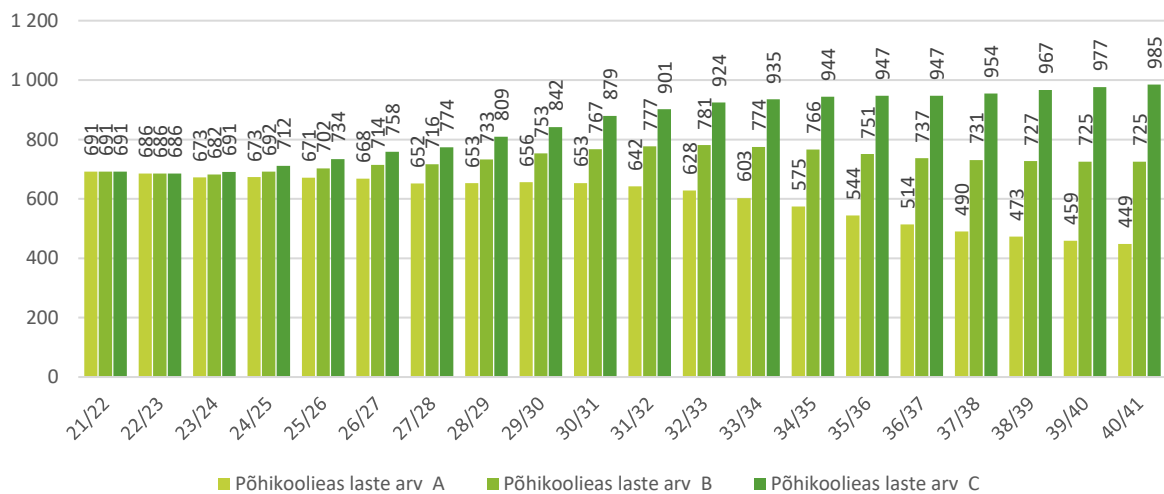
Joonis 28. Raasiku valla sündide arvu prognoos aastani 2040

Sisserände peatumisel hakkab lasteaia teenusevajadus nelja aasta möödudes kiirelt kahanema. Järgmise kümnendi algul on lasteaialapsi võrreldes lähteaastaga juba enam kui saja võrra vähem. Sisserände jätkumisel toimub peale ülejäämisel õppeaastal saabuvat kõrghetke samuti langus, kuid laste arv jääb kogu perioodil siiski kõrgemaks kui 370. Kiire kasvu korral suureneb laste arv järgmise kümnendi alguseks u 460ni ning jätkab kasvu prognoosisperioodi lõpuni (joonis 29).

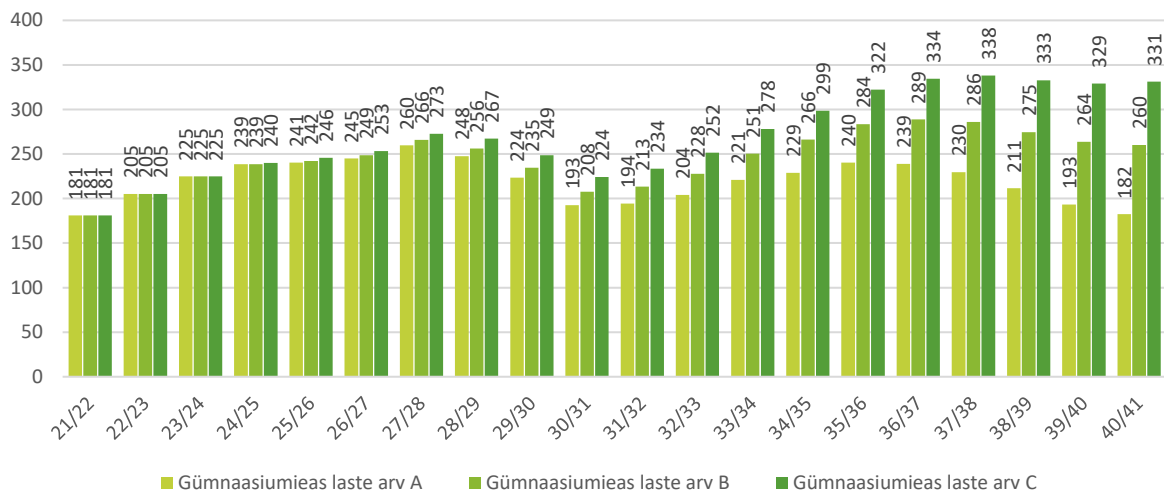
Joonis 29. Lasteaia laste arvu prognoos Raasiku vallas aastani 2040

Põhikoolieas laste arv hakkab ilma sissetõueta tasapisi vähenema. Kümnnendi lõpuks on lapsed u 40 võrra vähem, seejärel kahanemise tempo kiireneb. Sissetõuete jätkumisel suureneb laste arv kümnnendi lõpuks u 80 võrra, misjärel algab kahanemine, kuid laste arv jääb lähteaasta tasemes kõrgemaks igal juhul. Kiire kasvu korral on lapsed juba kümnnendi lõpuks ligi 200 võrra enam, seejärel jätkub kasv aeglasemas tempos (joonis 30).

Joonis 30. Põhikoolieas laste arvu prognoos Raasiku vallas aastani 2040

Gümnaasiumi- ja kutsekooli eas noorte arv jääb tervel prognoosisperioodil kõikides stsenaariumides võrreldes lähteaastaga kõrgemaks (joonis 31).

Joonis 31. Gümnaasiumi- ja kutsekooli eas noorte arvu prognoos Raasiku vallas aastani 2040

Piirkondade vaates saab lasteaiaaas laste kohta üldistatult välja tuua, et ilma sisserrändeta väheneb laste arv kõikides piirkondades, sisserrände jätkumisel püsib laste arv pigem stabiilne ning kiire kasvu korral laste arv suureneb (tabel 20):

- Aruküla piirkonnas aastaks 2030 väheneb laste arv baasstsenaariumi korral u 70 ja rändestsenaariumi järgi u 20 võrra. Kasvustsenaarium toob kaasa suurenemise u 30 võrra ehk enam kui ühe lasteaiarühma jagu;
- Pikavere piirkonnas väheneb laste arv aastaks 2030 mõlema stsenaariumi korral kümnekonna jagu;
- Raasiku piirkonnas väheneb aastaks 2030 laste arv baasstsenaariumi korral u 35 võrra, rändestsenaariumi järgi jääb samale tasemele ning kasvustsenaarium toob kaasa suuremise u 40 võrra ehk kahe lasteaiarühma jagu.

Tabel 20. Lasteaiaaas laste arvu muutuse prognoos aastani 2040

Õppeaasta	Baas	Rände	Kasvu	Baas	Rände	Kasvu	Baas	Rände	Kasvu
21/22	253	253	253	Aruküla					
25/26	230	249	269	-23	-5	16	-9%	-2%	6%
30/31	185	234	281	-68	-19	28	-27%	-8%	11%
35/36	166	232	298	-87	-21	44	-34%	-8%	18%
40/41	187	262	336	-66	9	83	-26%	3%	33%
21/22	27	27	27	Pikavere					
25/26	25	29	29	-1	3	3	-5%	10%	10%
30/31	16	19	19	-10	-8	-8	-39%	-30%	-30%
35/36	14	22	22	-12	-5	-5	-46%	-18%	-18%
40/41	16	29	29	-11	2	2	-40%	7%	7%
21/22	128	128	128	Raasiku					
25/26	126	142	152	-2	14	25	-2%	11%	19%
30/31	94	130	168	-34	2	41	-26%	2%	32%
35/36	78	127	177	-50	-1	50	-39%	-1%	39%
40/41	78	132	191	-50	5	64	-39%	4%	50%
21/22	408	408	408	Raasiku vald					
25/26	381	420	451	-27	12	43	-7%	3%	11%
30/31	296	383	468	-112	-25	60	-28%	-6%	15%
35/36	259	381	497	-149	-27	89	-37%	-7%	22%
40/41	281	423	556	-127	15	148	-31%	4%	36%

Piirkondade vaates saab põhikoolieas laste kohta üldistatult välja tuua, et ilma sisserrändeta väheneb laste arv kõikides piirkondades: Sisserrände jätkumisel püsib laste

arv Aruküla piirkonnas pigem stabiilne ja Raasiku piirkonnas suureneb. Kiire kasvu korral suureneb laste arv igal juhul (tabel 21):

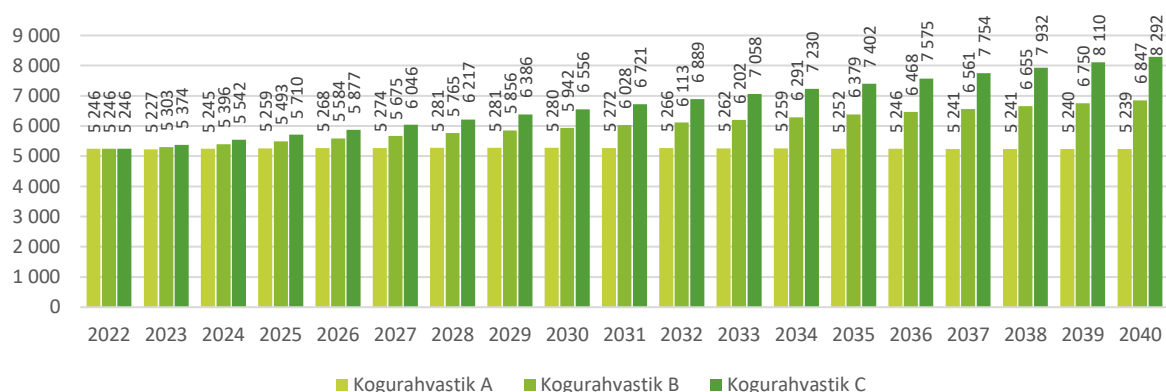
- Aruküla piirkonnas aastaks 2030 väheneb laste arv baasstsenaariumi korral u 50, rändestsenaariumi järgi on stabiilne ning kasvustsenaarium toob kaasa suurenemise u 70. Vastavad trendid jätkuvad prognoosiperioodi teises pooles;
- Pikavere piirkonnas väheneb laste arv aastaks 2030 mõlema stsenaariumi korral;
- Raasiku piirkonnas aastaks 2030 suureneb laste arv baasstsenaariumi korral u 25 rändestsenaariumi järgi u 70 ning kasvustsenaariumiga u 130 võrra.

Tabel 21. Põhikoolieas laste arvu muutuse prognoos aastani 2040

Õppeaasta	Baas	Rände	Kasvu	Baas	Rände	Kasvu	Baas	Rände	Kasvu
21/22	454	454	454	Aruküla					
25/26	441	459	477	-12	5	23	-3%	1%	5%
30/31	402	463	526	-51	9	73	-11%	2%	16%
35/36	337	449	562	-116	-4	108	-26%	-1%	24%
40/41	285	435	583	-169	-18	129	-37%	-4%	28%
21/22	54	54	54	Pikavere					
25/26	46	46	46	-9	-9	-9	-16%	-16%	-16%
30/31	40	48	48	-14	-6	-6	-25%	-11%	-11%
35/36	33	45	45	-21	-9	-9	-40%	-17%	-17%
40/41	25	41	41	-29	-13	-13	-54%	-24%	-24%
21/22	184	184	184	Raasiku					
25/26	184	198	231	0	14	47	0%	8%	26%
30/31	210	256	315	26	72	131	14%	39%	71%
35/36	173	257	342	-11	73	158	-6%	39%	86%
40/41	139	249	366	-45	65	182	-24%	35%	99%
21/22	692	692	692	Raasiku vald					
25/26	671	702	754	-21	10	62	-3%	2%	9%
30/31	653	767	889	-39	76	198	-6%	11%	29%
35/36	544	751	948	-148	59	256	-21%	8%	37%
40/41	449	725	990	-243	34	298	-35%	5%	43%

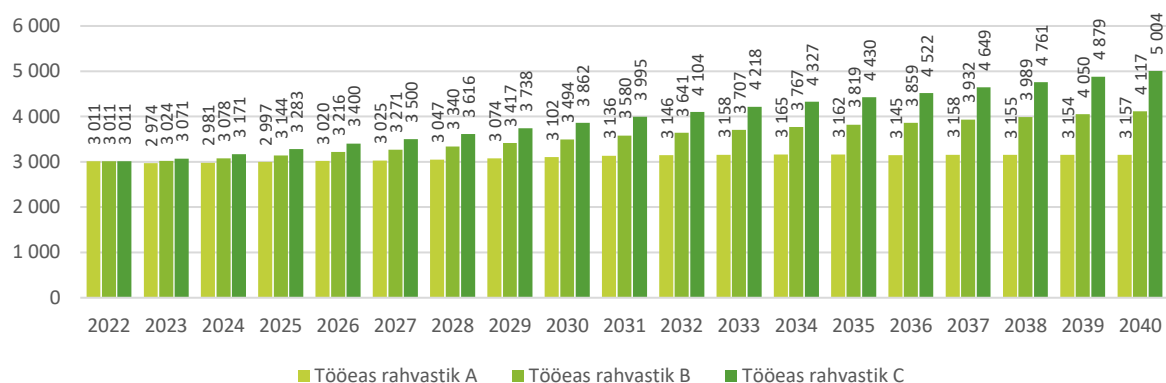
Prognoosi aegread piirkondade lõikes on esitatud töö lisadena.

Raasiku valla tervikvaates kujuneb rahvaarv ilma rändeliikumisteta väga stabiilseks, jäädes samale tasemele prognoosiperioodi lõpuni. Rändestsenaariumi järgi kasvab rahvaarv aastaks 2030 5900 ja aastaks 2040 6800 elanikuni. Kasvustsenaariumis aastaks 2030 6500 ja aastaks 2040 8300 elanikuni. (joonis 32).

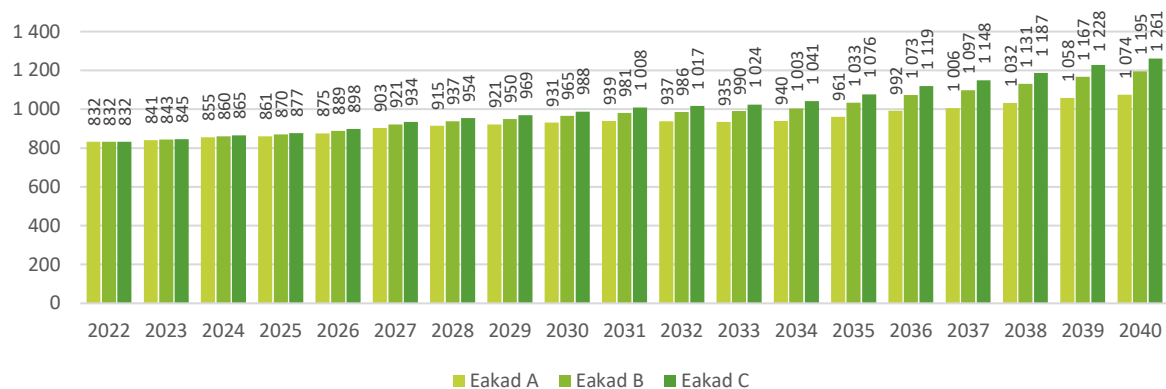
Joonis 32. Raasiku valla kogurahvastiku prognoos aastani 2040

Sisserände puudumisel on prognoosisperioodi lõpuks (vanusrühm 19-64) tööealisi sadakond enam lähteaastal. Rändestsenaariumi korral u 1100 ja kasvustsenaariumi järgi u 2000 võrra enam (joonis 33).

Joonis 33. Tööealise rahvastiku vanuses 19-64 prognoos aastani 2040

Eakama elanikkonna (vanus 65+) arv suureneb vallas igal juhul (joonis 34).

Joonis 34. Eaka rahvastiku vanuses 65+ prognoos aastani 2040

4. KOKKUVÕTE

Raasiku valla elanike arv on positiivse loomuliku- ja rändeiibe najal kasvanud. Valdav osa kasvust on toimunud ühe hüppena enne haldusreformi aastal 2016, kuid möödunud kahel aastal on märgata kasvu kiirenemist Aruküla ja Raasiku piirkonnas sisserände toel. Kuigi tervikvaates on kasvanud kõikide piirkondade elanikkond, siis uute elanike jaoks on olnud atraktiivsemad alevikud ja nendega piirnevad külad valla põhjapoolses osas. Sündimus on olnud hea, perioodi 2016-2021 summaarne sündimuskordaja tasemel 1,9, mis on oluliselt kõrgem kui Eesti keskmine. Võrreldes kümne aasta taguse ajaga on lasteaiaelisi 15% ning koolieas lapsi 39% võrra enam. Samas on rahvastiku vanusjaotus tasakaalust väljas. Kuigi paaris nooremas ja keskeas vanuserühmades on inimesi samaväärsel tasemel, siis vanuses 20-29 on elanike kaks korda või enam vähem. Tulevikku vaatavalt on eelkõige küsimus, kas ja kui, siis milliseks kujuneb tuleviku sisseränne. Samuti, millise vanusstruktuuriga on sisserändajad – senine rändemuster on suurendanud ka laste arvukust.

Planeerimistegevuse kõrgperiood oli aastatel 2004 kuni 2009, misjärel kuni 2017. aastani püsis tegevus väheldane. Möödunud viiel aastal koostatud planeeringutega on taas kavandatud ka suuremaid piirkondi, sh kortermajasid ja ridaelamuid. Viimase kahekümne viie aasta jooksul detailplaneeringutega kavandatud ligi 1400 elamuühikut. Arvestades juba ellu viiduga, on tulevikuks juba loodud või loomisel eeldused u 2600 elaniku lisandumiseks valda. Kavandatud elamuühikutest 3/5 paikneb Aruküla piirkonnas ja 2/5 Raasiku piirkonnas. Teisalt puudub detailplaneeringute realiseerimise tõenäosuse ja ajakava osa kindel teadmine. Tegemist on eelkõige majanduskeskkonnast, arendajate võimekusest ning elanikkonna ostujõust ja elukohaeelistusest sõltuva protsessiga.

Valla lasteaedades käib 364 last ja koolides õpib 747 õpilast. Tegemist on suurimate arvudega läbi ajaloo. Aruküla ja Raasiku lasteaiaid ja koolid on täis. Ruumi on Pikaveres ja Waldorfkoolis. Haridusränne on lasteaia ja põhihariduse tasemel väheldane, lapsed käivad üldjuhul kodukoha lasteaias ja koolis. Valla koolidesse tuleb lapsi teistest omavalitsustest kaks korda enam, kui liigub väljapoole valda. Valla piirkondade vaheline liikumine on samuti väheldane, aktiivseim on see Pikavere kandis, kus Aruküla ja Raasiku piirkonna lapsed moodustavad poole õpilastest. Vallasisese liikumismustri mõju kohapealsetele lasteaia- ja koolikohtadele on seega tagasihoidlik.

Järgneval kolmel aastal lasteaiakohtade puudusele leevendust oodata ei ole. Lasteaiaste arv on samaväärsel või kõrgemal tasemel, vajalik võib olla vähemalt ühe uue rühma avamine Raasiku piirkonnas. Järgnevad arengud sõltuvad juba rändeliikumistest. Sisserände puudumisel hakkab laste arv kiirelt kahanema, sisserände jätkumisel püsib pigem stabiilne ning intensiivsema sisserände korral on sel kümnendil nii Arukülas kui ka Raasikul vajalik ühe kuni kahe uue rühma avamine. Põhikoolieas laste arvu muutuste mõju on suurim Raasiku Koolile. Kuigi ilma sisserändeta hakkab laste arv vallas tasapisi vähenema, siis Raasikul on veel oodata väikest kasvu. Sisserände jätkumisel suureneb laste arv kümnendi lõpuks u 80 võrra ja sellest valdav osa just Raasiku piirkonnas. Kiire kasvu korral on põhikooli juba kümnendi lõpuks ligi 200 võrra enam, neist 3/5 lisandub Raasiku ja 2/5 Aruküla piirkonda.

Kokkuvõtvalt rahuldab olemasolev lasteaiakohtade arv ilma rändeintensiivsuse kasvuta kesk-pikas perspektiivis valla vajadused. Sama kehtib ka Aruküla Põhikooli kohta. Raasiku Koolis on vajalik arvestada lisanduva ruumivajadusega. Pikavere Mõisakool saab toimida puhverkoolina rahulikumat koolikeskkonda soovivatele Aruküla ja Raasiku

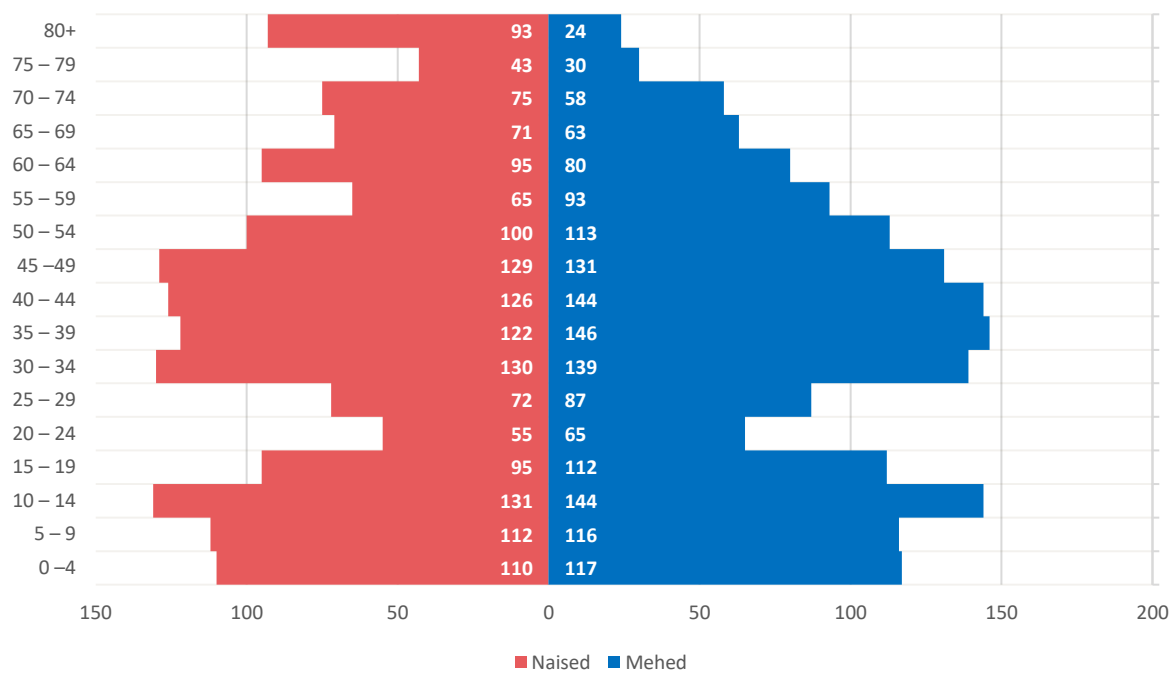
lastele. Laste arv Pikavere piirkonnas kohapeal ei ole ilma teiste piirkondade õpilasteta kooli pidamiseks piisav, samuti ei ole toetav piirkonna perede praegune koolivaliku muster.

LISAD

Lisa 1. Rahvastik ja prognoos piirkondades

Lisa 1.1 Aruküla piirkond

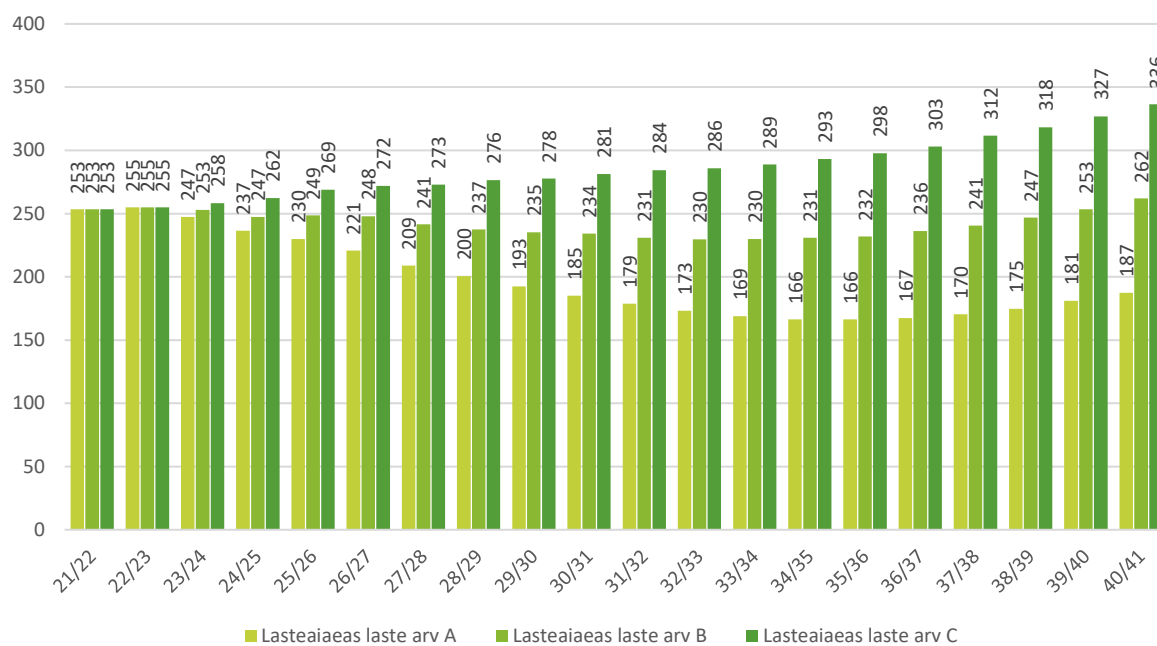
Rahvastiku vanusjaotus

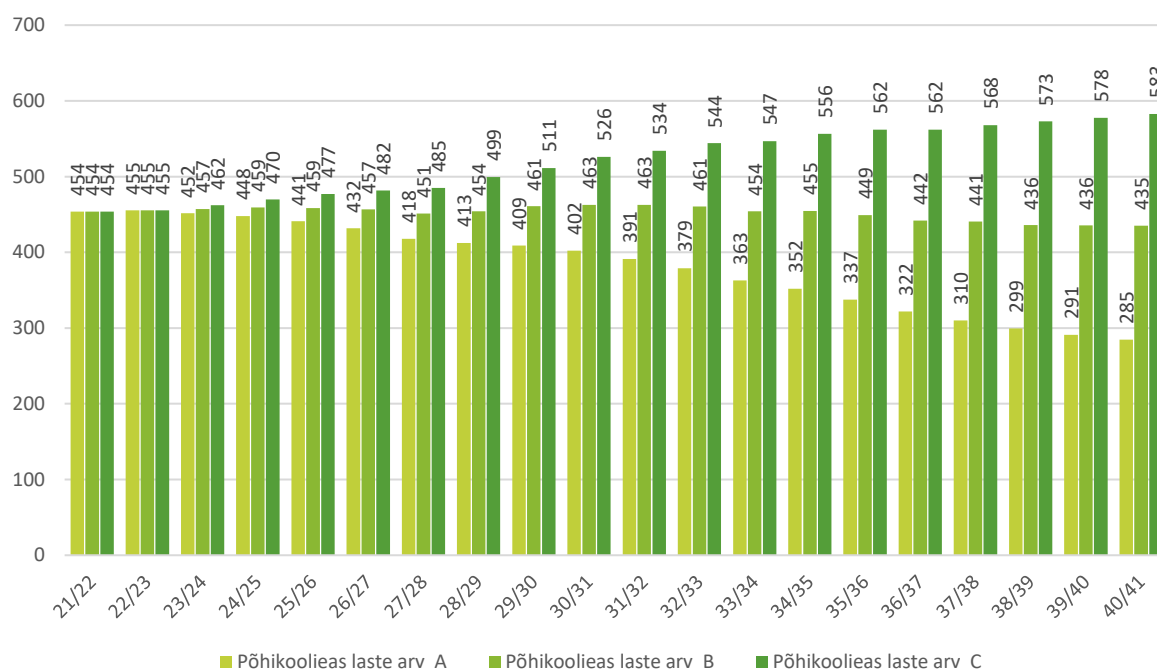
Ränne vanusrühmades

Aruküla	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku	2016-2018	2019-2021
0 – 4	26	8	6	10	14	9	73	40	33
5 – 9	20	10	9	-2	9	6	52	39	13
10 – 14	13	1	-2	0	5	-3	14	12	2
15 – 19	2	-7	-1	2	-1	-5	-10	-6	-4
20 – 24	1	-6	-10	-9	-15	-7	-46	-15	-31
25 – 29	32	-3	-6	5	14	1	43	23	20
30 – 34	33	1	6	0	15	6	61	40	21
35 – 39	24	7	-2	9	4	16	58	29	29
40 – 44	24	5	4	11	3	-8	39	33	6
45 – 49	5	-7	-3	0	-12	-3	-20	-5	-15
50 – 54	3	-5	5	-6	5	1	3	3	0
55 – 59	1	-9	-1	2	-1	1	-7	-9	2
Kokku	184	-5	5	22	40	14	260	184	76

Lasteaiaees laste prognoos

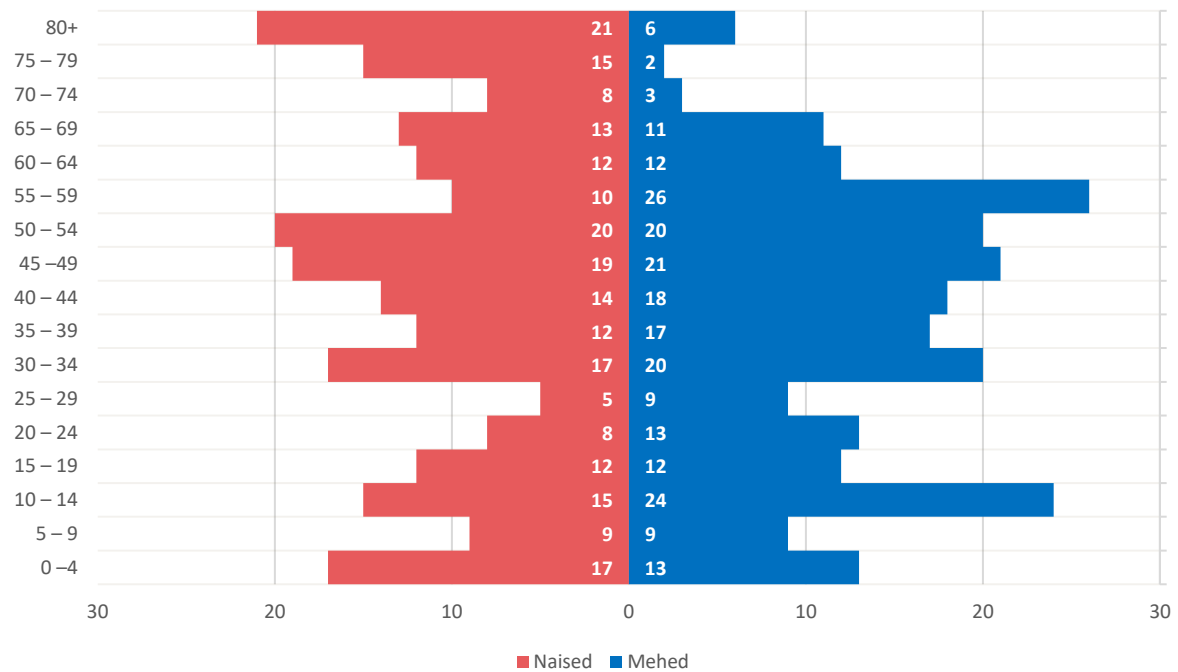

Põhikoolieas laste prognoos

Lisa 1.2 Pikavere piirkond

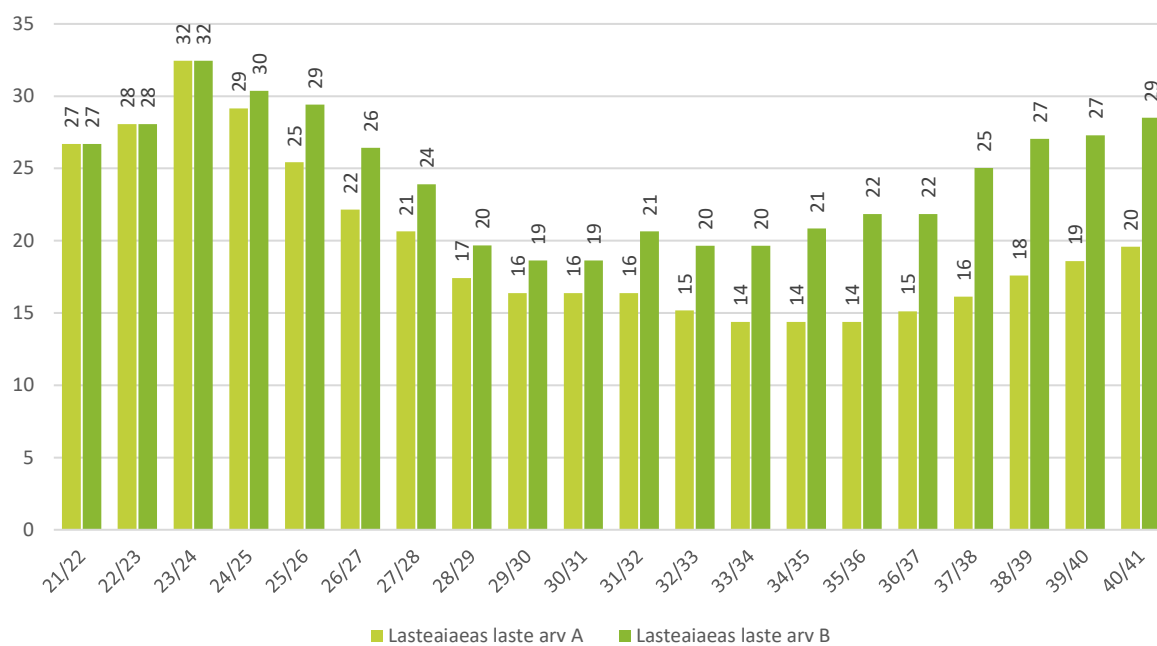
Rahvastiku vanusjaotus

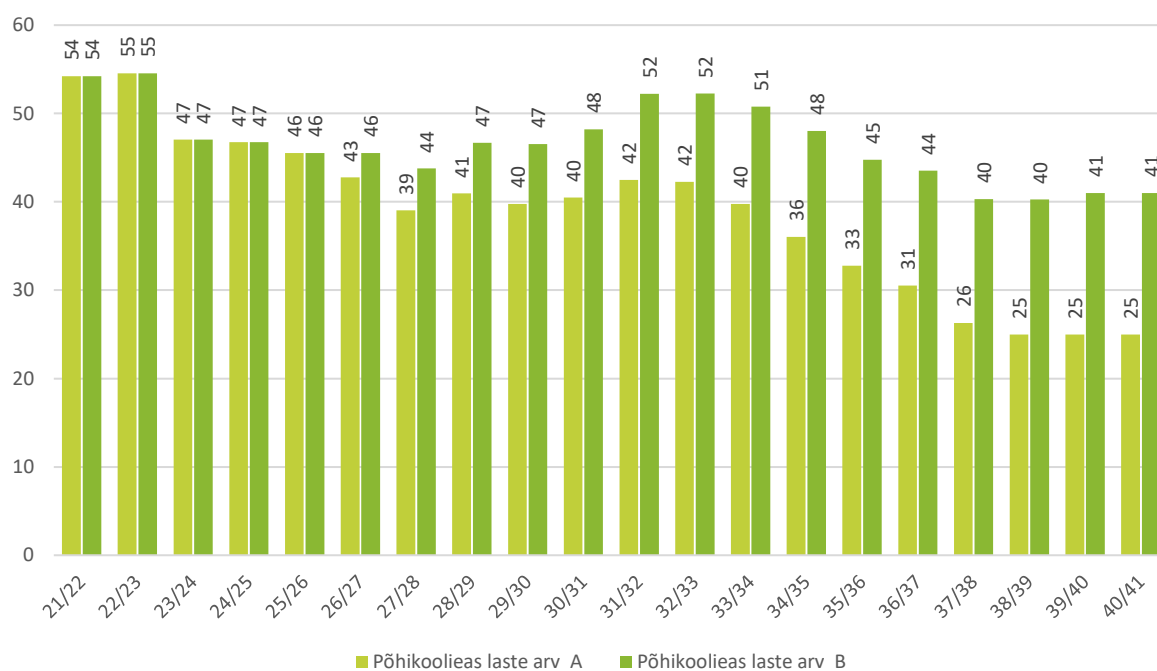
Ränne vanusrühmades

Pikavere	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku	2016-2018	2019-2021
0-4	1	4	-2	1	1	-1	4	3	1
5-9	7	-3	-1	1	1	1	6	3	3
10-14	-2	1	-3	-2	1	3	-2	-4	2
15-19	2	-1	-1	-1	-4	1	-4	0	-4
20-24	5	-3	-4	-3	2	-7	-10	-2	-8
25-29	12	-8	-1	-2	0	-1	0	3	-3
30-34	5	-4	2	2	3	-1	7	3	4
35-39	5	1	1	-1	4	1	11	7	4
40-44	4	-1	0	-3	0	3	3	3	0
45-49	0	0	0	1	-4	0	-3	0	-3
50-54	0	-1	-1	-2	-2	0	-6	-2	-4
55-59	3	-1	-2	2	1	-1	2	0	2
Kokku	42	-16	-12	-7	3	-2	8	14	-6

Lasteaiaas laste prognoos

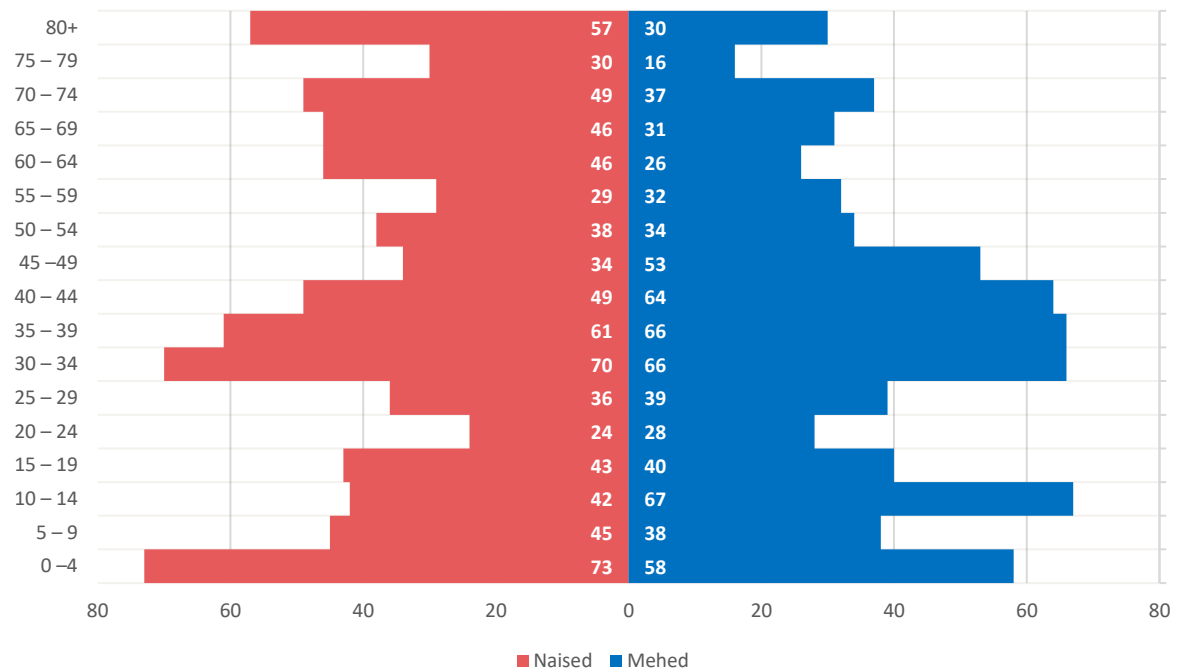

Põhikoolieas laste prognoos

Lisa 1.3 Raasiku piirkond

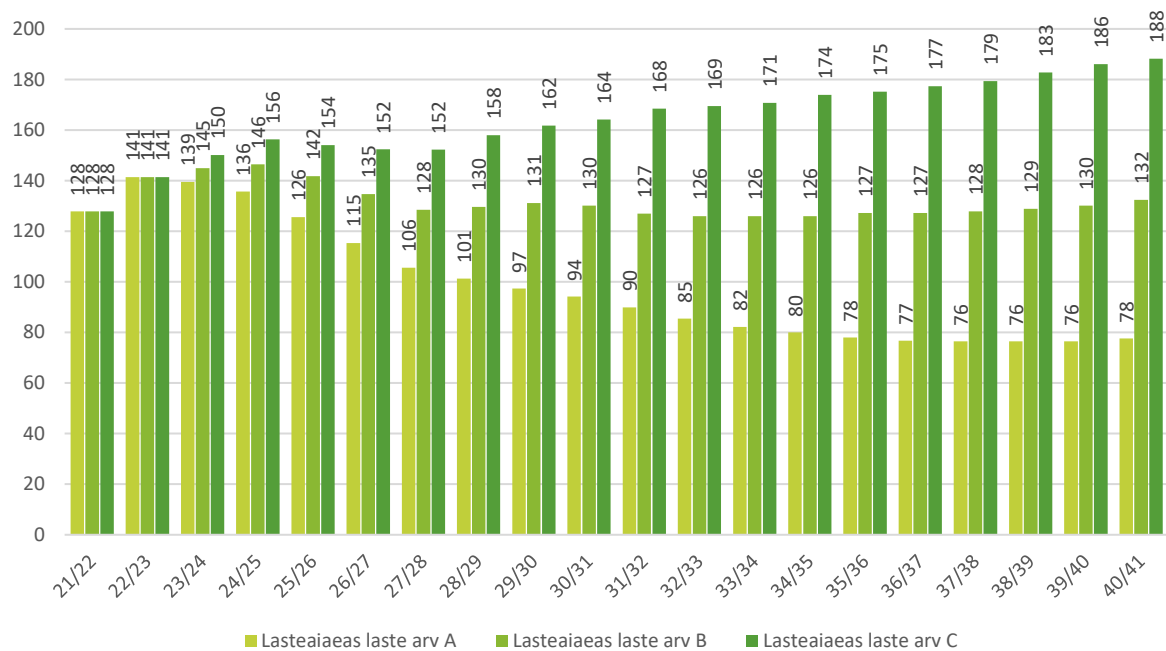
Rahvastiku vanusjaotus

Ränne vanusrühmades

Raasiku	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku	2016-2018	2019-2021
0-4	11	-1	7	4	11	10	42	17	25
5-9	10	-6	1	-4	6	2	9	5	4
10-14	4	3	3	6	1	-4	13	10	3
15-19	8	-1	1	0	0	-3	5	8	-3
20-24	3	-5	-1	-3	-3	0	-9	-3	-6
25-29	23	-5	4	1	6	13	42	22	20
30-34	12	-3	3	6	2	14	34	12	22
35-39	11	-3	4	8	-6	13	27	12	15
40-44	8	-2	0	4	0	7	17	6	11
45-49	0	-1	-5	-1	0	-1	-8	-6	-2
50-54	6	-3	0	-1	7	1	10	3	7
55-59	4	-5	0	-3	-2	0	-6	-1	-5
Kokku	100	-32	17	17	22	52	176	85	91

Lasteaiaas laste prognoos

Põhikoolieas laste prognoos

